

Till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt

14 mars 2024

ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT 9 OCH 11 KAP. MILJÖBALKEN

Sökande: NCC Industry AB
Org. nr 556302-3307
170 80 Solna

Ombud: Advokaterna Tove Andersson, Emelie Sandberg och jur. kand. Klara Nylander
Setterwalls Advokatbyrå
Box 4501
203 20 Malmö
e-post: tove.andersson@setterwalls.se,
emelie.sandberg@setterwalls.se och klara.nylander@setterwalls.se

Saken: Ansökan om tillstånd enligt 9 och 11 kap. miljöbalken till täktverksamhet och därtill nödvändig vattenverksamhet samt inert deponi på fastigheten Bjärsgård 3:39 i Klippans kommun samt fastigheterna Rya 2:5 och Rya 2:14 i Örkelljunga kommun

---

Innehåll

1.	BAKGRUND.....	4
2.	YRKANDEN.....	4
3.	PRÖVNINGENS OMFATTNING OCH MARK- OCH MILJÖDOMSTOLENS BEHÖRIGHET.....	6
4.	ANSÖKANS UTFORMNING	6
5.	SAMRÅD	6
6.	FASTIGHETSFÖRHÅLLANDEN OCH RÅDIGHET.....	6
6.1	Fastigheter inom verksamhetsområdet.....	6
6.2	Fastigheter som berörs av vattenverksamheten utanför verksamhetsområdet.....	7
7.	BEHOV	7
8.	PLANERAD VERKSAMHET	8
8.1	Täktverksamheten.....	8
8.2	Deponiverksamheten.....	8
8.3	Asfalttillverkning	9
8.4	Vattenverksamhet.....	9
8.5	Vattenhantering	10
8.6	Kemikaliehantering	10
8.7	Transporter	11
8.8	Återvinning av icke-farligt avfall samt hantering entreprenadberg och returafalt	11
8.9	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål	12
8.10	Sammanställning renhetsgrad i massor	12
8.11	Energi	13
8.12	Avfallshantering	13
9.	OMGIVNINGSBESKRIVNING	14
9.1	Geografisk orientering	14
9.2	Naturmiljö, växt- och djurliv.....	14
9.3	Områdesskydd och riksintressen m.m.	15
9.4	Geologiska förhållanden	15
9.5	Hydrologiska och hydrogeologiska förhållanden	15
9.6	Brunnar och markavvattningsföretag	16
10.	PLANFÖRHÅLLANDEN	16
11.	MILJÖKONSEKVENSER.....	17
11.1	Påverkan på grundvatten i berg och jord.....	17
11.2	MKN grundvatten.....	17
11.3	Påverkan på ytvatten	18
11.4	MKN ytvatten	19
11.5	Kulturmiljö.....	19
11.6	Naturmiljö, djur- och växtliv.....	20
11.7	Landskapsbild.....	22

11.8	Rekreation och friluftsliv	23
11.9	Utsläpp till luft.....	23
11.10	Buller	24
11.11	Trafikbelastning.....	25
11.12	Vibrationer, luftstöt vågor och stenkast	26
11.13	Risk och säkerhet	27
12.	SEVESO-VERKSAMHETEN	27
13.	EFTERBEHANDLING	28
14.	SAKÄGARE OCH SKADEERSÄTTNING	28
15.	VERKSAMHETENS TILLÅTLIGHET	29
15.1	Miljöbalkens allmänna hänsynsregler.....	29
15.1.1	Bevisbörderegeln (2 kap. 1 § miljöbalken).....	29
15.1.2	Kunskapskravet (2 kap. 2 § miljöbalken).....	29
15.1.3	Försiktighetsmått och teknikval (2 kap. 3 § miljöbalken)	30
15.1.4	Produktval (2 kap. 4 § miljöbalken).....	31
15.1.5	Hushållnings- och kretsloppsreglerna (2 kap. 5 § miljöbalken)	31
15.1.6	Val av plats (2 kap. 6 § miljöbalken).....	31
15.1.7	Skälighet (2 kap. 7 § miljöbalken)	32
15.2	Tillåtlighet enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.....	32
15.3	Tillåtlighet enligt 5 kap. miljöbalken	32
15.4	Tillåtlighet enligt 11 kap. miljöbalken	32
16.	FÖRSLAG TILL VILLKOR	33
17.	ÅTAGANDEN.....	37
18.	KONTROLL	38
19.	EKONOMISK SÄKERHET	38
20.	ÖVRIGT	39

1. BAKGRUND

- 1.1 NCC Industry AB ("Sökanden") ansöker om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken för brytning av berg och morän, anläggande av deponi för inert avfall, samt anläggande av asfaltverk och bedrivande av återvinningsverksamhet. Ansökan avser en tillståndstid om 30 år. Då det är nödvändigt att täktverksamhet bedrivs i torrhet omfattar Sökandens ansökan även tillstånd att leda bort inläckande grundvatten från täkten enligt 11 kap. miljöbalken. Därtill omfattar ansökan tillstånd att omleda/kulvertera vattendrag enligt 11 kap. miljöbalken samt, som en del av allmänvillkoret, anläggande av dricksvattenbrunn.
- 1.2 Sökanden ser en stor fördel i att samlokalisera täktverksamhet, återvinning, asfalttillverkning och deponering av inert avfall ur både ett praktiskt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Generellt sett säljs produkter från täktverksamhet, återvinning och asfalttillverkning till bygg- och anläggningsprojekt i närområdet kring verksamheten. Samma bygg- och anläggningsprojekt som har behov av produkterna ger ofta upphov till avfall, i form av framför allt massor, som behöver hanteras. Sådant avfall kan transporteras till den planerade verksamheten för återvinning eller – om återvinning inte är möjlig och avfallet är inert – för deponering. När avfallet lämnats kan transportören ta med sig färdig produkt tillbaka till bygg- eller anläggningsprojektet. Sökanden ansöker därför om tillstånd till såväl täktverksamhet, återvinning, asfalttillverkning som deponering för inert avfall. Ansökan är upplagd på sådant sätt att för det fall att domstolen skulle anse att endast endera täktverksamheten eller deponin kan meddelas tillstånd kan tillstånd ges för berörd verksamhetsdel.
- 1.3 Täktverksamheten inkluderar hantering av sprängämne och innebär s.k. Sevesoverksamhet på den lägre kravnivån. Handlingsprogram och säkerhetsledningssystem samt anmälan bifogas ansökan i [Bilaga F](#).

2. YRKANDEN

- 2.1 Sökanden yrkar att mark- och miljödomstolen lämnar Sökanden tillstånd till täktverksamhet samt deponi för inert avfall enligt 9 kap. miljöbalken inom verksamhetsområde som framgår av [Bilaga A1.2](#), Klippan och Örskelljunga kommuner;
- (a) att under 30 år bedriva täkt avseende uttag av 25 miljoner ton berg respektive 3 miljoner ton morän inom det brytområde som framgår av bifogad exploateringsplan, Bilaga A1.2;
  - (b) att under tillståndstiden bedriva täkt avseende uttag av maximalt 1 miljon ton berg och maximalt 100 000 ton morän årligen;
  - (c) att krossa och sortera samt bedriva alla till verksamheten i övrigt hörande åtgärder, inklusive krossning och siktning av externa massor;

- (d) att anlägga och bedriva deponi för inert avfall med mottagning av en total mängd om högst 3 miljoner ton och en maximal årlig mängd om 150 000 ton inert avfall inom det område som framgår av bifogad exploateringsplan, Bilaga A1.2;
  - (e) att motta totalt 70 000 ton icke-farligt avfall för anläggningsändamål;
  - (f) att årligen producera maximalt 300 000 ton asfalt;
  - (g) att årligen föra in, tillfälligt lagra och genom mekanisk bearbetning återvinna 50 000 ton icke-farligt avfall;
  - (h) att årligen föra in, tillfälligt lagra och genom mekanisk bearbetning hantera 150 000 ton returafalt samt
  - (i) att årligen föra in, tillfälligt lagra och genom mekanisk bearbetning hantera 100 000 ton entreprenadberg.
- 2.2 Sökanden yrkar att mark- och miljödomstolen lämnar Sökanden tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken inom fastigheten Bjärsgård 3:39 i Klippans kommun för vattenverksamheten i form av;
- (a) att avsänka grundvattennivån under brytningstiden till lägsta nivå +48 meter (RH 2000);
  - (b) att bortleda allt till täkten inläckande yt- och grundvatten samt
  - (c) att i övrigt anlägga och bibehålla de anläggningar, dammar, brunnar och ledningar m.m. som erfordras för vattenverksamhetens bedrivande.
- 2.3 Sökanden yrkar att mark- och miljödomstolen lämnar Sökanden tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken inom fastigheten Bjärsgård 3:39 i Klippans kommun för vattenverksamheten i form av omledning/kulvertering av Kungabäcken samt omledning/kulvertering av vattendrag på fastigheten Rya 2:5 i Örkelljunga kommun.
- 2.4 Slutligen yrkar sökanden att mark- och miljödomstolen förordnar att
- (d) tiden för igångsättning av de miljöfarliga verksamheterna bestäms till 7 år räknat från det att tillståndsdomen vunnit laga kraft;
  - (e) arbetstiden för vattenverksamheterna bestäms till 10 år från den dag domen vinner laga kraft;
  - (f) tiden för anmälan av anspråk om ersättning för oförutsedd skada på grund av vattenverksamheten bestäms till 20 år räknat från utgången av arbetstiden;
  - (g) den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns;
  - (h) prövningsavgiften för ansökan fastställs till 62 396 kronor samt
  - (i) fastställer den ekonomiska säkerheten för fullgörande av förpliktelsen enligt detta tillstånd till 9 miljoner kronor.

3. PRÖVNINGENS OMFATTNING OCH MARK- OCH MILJÖDOMSTOLENS BEHÖRIGHET

- 3.1 Prövningen omfattar ansökan om tillstånd till täkt, asfalt- och återvinningsverksamhet samt anläggande av deponi för inert avfall enligt 9 kap. miljöbalken och för verksamheten nödvändig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.
- 3.2 Enligt 11 kap. 9 b § miljöbalken ska ansökan om tillstånd till vattenverksamhet prövas av mark- och miljödomstolen. Rör ansökan även sådant ärende som annars skulle ha prövats av en förvaltningsmyndighet eller kommun får mark- och miljödomstolen pröva frågan om ärendena avser samma verksamhet. Domstolen är således behörig att pröva samtliga ansökta verksamheter i målet.

4. ANSÖKANS UTFORMNING

- 4.1 Ansökan består av denna ansökningshandling samt ett antal bilagor med underbilagor. Bilagorna utgör en integrerad del av ansökan och åberopas generellt. I den mån avvikelser förekommer mellan ansökningshandlingen och bilagorna äger ansökningshandlingen företräde.
- 4.2 Alla höjdhänvisningar i denna ansökningshandling avser höjdsystem RH 2000.
- 4.3 Sökanden har i ansökan utgått från Naturvårdverkets bedömning avseende att retur-asfalt inte är att anse som avfall. Sökanden anser inte heller att entreprenadberg ska anses utgöra avfall, jfr. t.ex. Mark- och miljööverdomstolens ("MÖD") dom den 9 februari 2022 i mål nr M 14814-20 samt Mark- och miljödomstolens vid Nacka tingsrätt dom den 26 september 2023 i mål nr M 2712-23. Även retur-asfalt samt entreprenadberg ska omfattas av avfallsverksamheten om mark- och miljödomstolen inte instämmer i Naturvårdsverkets bedömning. I sådant fall ska också till villkor 13 läggas kod 17 03 02 (asfalt).

5. SAMRÅD

- 5.1 Verksamheten medför enligt 6 § punkt 2 b miljöbedömningsförordningen betydande miljöpåverkan. Sökanden har därför genomfört ett avgränsningssamråd. Samråd har genomförts med myndigheter, närboende, berörda föreningar, företag och organisationer genom utskick av brev, samrådsunderlag, möte med länsstyrelse och kommuner samt kungörelse i Helsingborgs Dagblad. Samrådsprocessen finns beskriven i samrådsredogörelsen, [Bilaga B1](#).
- 5.2 Sökanden har inför framtagande av denna ansökningshandling med tillhörande bilagor tagit hänsyn till och beaktat de i samrådet inkomna synpunkterna.

6. FASTIGHETSFÖRHÅLLANDEN OCH RÅDIGHET

6.1 Fastigheter inom verksamhetsområdet

- 6.1.1 Den planerade verksamheten är belägen strax söder om väg E4, mellan Åstorp och Örkelljunga. Ansökt verksamhet avses bedrivas på fastigheten Bjärsgård 3:39 i Klippans kommun samt fastigheterna Rya 2:5 och Rya 2:14 i Örkelljunga kommun. Inom

fastigheten Bjärsgård 3:39 avses bedrivas verksamhet i form av täkt, asfaltverk och återvinning. Inom fastigheten Rya 2:5 planeras för deponering och återvinningsverksamhet. Fastigheten Rya 2:14 är en del av verksamhetsområdet i övrigt. I ansökan ingår bortledning av allt inläckande grundvatten inom fastigheten Bjärsgård 3:39 samt omledning/kulvertering av vattendrag på fastigheten Rya 2:5.

- 6.1.2 Sökanden har, genom arrendeavtal, rådighet för bortledandepunkten för grundvatten som sker på fastigheten Bjärsgård 3:39 samt för omledning/kulvertering av vattendrag på fastigheten Rya 2:5 till och med den 31 december 2059 och har därmed erforderlig rådighet för den ansökta verksamheten, se [Bilaga I](#). Dricksvattenbrunnen (se vidare nedan avsnitt 8.4) avses anläggas på fastigheten Bjärsgård 3:39.

6.2 Fastigheter som berörs av vattenverksamheten utanför verksamhetsområdet

Sökanden har inför ansökan tagit fram ett beräknat påverkansområde för vattenverksamheten, se den hydrogeologiska utredningen i [Bilaga B3](#). Påverkansområdet beskriver den planerade grundvattenavsänkningen inom vilken belägna fastigheter anses berörda av vattenverksamheten enligt 9 kap. 2 § lag med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

7. BEHOV

- 7.1 Kärnan i den ansökta verksamheten utgörs av täktverksamheten. Behovet av ballast i regionen förväntas öka de närmaste 20 åren. Utan den ansökta verksamheten bedöms det komma att uppstå ett underskott av ballast inom försörjningsområdet framöver. Materialet från täkten bedöms kunna tillgodose flera olika användningsområden, bl.a. har berget mycket goda egenskaper för att kunna producera betongballast för alla fraktioner som ersättning för naturgrus. Vidare visar Sökandens undersökningar att berget har mycket goda egenskaper för produktion av asfaltmakadam som uppfyller kraven på slitlager på högt trafikerade vägar. Att anlägga en bergtäkt är ett steg i övergången att byta ut naturgrus mot alternativet bergkross, vilket medför en bättre hushållning med naturresurser. För ytterligare information om identifierat materialbehov i försörjningsområdet se [Bilaga D](#).
- 7.2 Sökanden ser en stor fördel i att samlokalisera täktverksamhet, återvinning, asfalttillverkning och deponering av inert avfall både ur ett ekonomiskt och miljömässigt perspektiv, se närmare avsnitt 6 i [Bilaga B](#) (miljökonsekvensbeskrivning, MKB) samt lokaliseringsutredning i [Bilaga B2](#). Generellt säljs produkter från täktverksamhet, återvinning och asfalttillverkning till bygg- och anläggningsprojekt i närområdet. Samma bygg- och anläggningsprojekt ger ofta upphov till avfall i form av främst massor. Sådant avfall kan transporteras till den planerade verksamheten för återvinning eller, om sådan inte är möjlig, för deponering. Behovet av täktverksamhet och övrig verksamhet sammanhänger således.

8. PLANERAD VERKSAMHET

Verksamheten avser täkt av berg och morän, deponiverksamhet, återvinning av externa asfalt-, schakt- och betongmassor, återvinning av entreprenadberg, tillverkning av asfalt samt bortledning av grundvatten. Arbetsmomenten beskrivs i detalj i Bilaga A (teknisk Beskrivning, TB).

8.1 Täktverksamheten

- 8.1.1 Den ansökta täktverksamheten planeras på fastigheten Bjärsgård 3:39 och omfattar ett uttag av totalt 25 miljoner ton berg under en tillståndstid om 30 år. Produktion uppgår till maximalt 1 miljon ton per år. De ansökta mängderna omfattar även förädling och försäljning av morän om 3 miljoner ton totalt under tillståndstiden och maximalt 100 000 ton per år.
- 8.1.2 Den morän som därutöver uppstår i samband med avbaning, d.v.s. morän som avbanas men inte utgör täktverksamhet (inte försäljs), kommer att användas inom verksamhetsområdet för anläggningsändamål. Sådan volym ligger alltså utanför den yrkade mängden morän för täktverksamhet.
- 8.1.3 Inför losshållning/sprängning rensas eller banas berget av. Massorna som uppkommer vid avbaning kommer nyttjas för insyns- och bullervallar för att skydda mot insyn, damning och buller. Avbaningsmassorna planeras även att användas för efterbehandling av området. Efter avbaning borras hål för sprängmedel inför sprängning. Sprängning beräknas vid maximal produktion ske cirka 20 gånger per år. Därefter sker skutknackning av större block inför krossning. Krossning sker med mobil förkross och hanteras därefter i efterkross- och siktanläggning där materialet finkrossas och siktas till olika sorteringar. För att framställa vissa typer av makadam från bergkross och för att kunna framställa olika produkter av moränen behöver materialet tvättas.
- 8.1.4 Normal arbetstid för täktverksamheten kommer att vara helgfri måndag-fredag kl. 06-18. Under dessa tider kommer de mest bulleralstrande arbetsmomenten ske. Krossning kan i perioder med hög efterfrågan komma att bedrivas kvällstid 18–22.
- 8.1.5 Lastning och transport samt underhåll och andra mindre bulleralstrande arbetsmoment kan komma att bedrivas utanför de normala arbetstiderna, förutsatt att gällande bullerkrav innehålls.

8.2 Deponiverksamheten

- 8.2.1 Deponi för inert avfall kommer att bedrivas inom fastigheten Rya 2:5. Totalt 3 miljoner ton inert avfall kommer att deponeras under tillståndstiden. Området som kommer att nyttjas för deponi uppgår till cirka 12 ha. Deponering kommer att ske i etapper med start i riktning från sydväst mot nordost. Högsta fyllningshöjd vid avslutad deponi planeras till cirka +111 meter (RH 2000), vilket är cirka 10 meter över högsta befintliga markyta.
- 8.2.2 Huvuddelen av materialet som kommer att deponeras kommer att utgöras av jord- och schaktmassor som uppkommit som överskottsmassor vid olika bygg- och anläggningsprojekt.

- 8.2.3 Det avfall som Sökanden avser att deponera och använda för deponikonstruktion är in-ert med hänsyn till fysikaliska, kemiska och biologiska egenskaper enligt 3 a § i deponeringsförordningen (2001:512). Det material som planeras att tas emot för deponering och konstruktion inom deponin redovisas i tabell 2 i Bilaga A (TB) samt i föreslaget villkor 13.
- 8.2.4 Deponiområdet kommer att byggas ut stegvis och inledas med avskogning, terrängjustering och anläggande av en konstgjord geologisk barriär. Den hydrogeologiska utredningen, se Bilaga B3, visar att i västra delen av området är de naturliga förutsättningarna inte tillräckliga utan en konstgjord geologisk barriär behöver anläggas. Sökanden åtar sig att anlägga en konstgjord geologisk barriär om minst 1 meters mäktighet i hela deponiområdet. Barriären kommer att anläggas i deponibotten och i sidan på deponis botten och kommer uppfylla kraven i deponeringsförordningen. Deponering kommer att bedrivas helgfria vardagar 06–18. För vidare beskrivning av deponiverksamheten, se avsnitt 6 i Bilaga A (TB).

8.3 Asfalttillverkning

- 8.3.1 Ansökan omfattar även tillverkning av asfalt av upp till 300 000 ton årligen. Normalt kommer produktionen uppgå till 200 000 ton årligen. Asfalttillverkning kommer att bedrivas på fastigheten Bjärsgård 3:39.
- 8.3.2 Vid asfalttillverkning är huvudråvaran krossmaterial från bergtälkten. De tekniska kraven på stenmaterialet är olika beroende på vad asfalten ska användas till. Eftersom materialet i den planerade tälkten är av god kvalitet kommer detta att kunna användas för framställning av de flesta typerna av asfalt.
- 8.3.3 Asfalt kommer att produceras med inblandning av returafalt. För närvarande blandas generellt ungefär en tredjedel av ny asfalt av återvunnen asfalt, men utvecklingen går mot ökad inblandning och i vissa recept kan redan nu över 50 % blandas in.
- 8.3.4 Sökanden eftersträvar en låg klimatpåverkan vid tillverkan det av asfalt. Detta åstadkoms genom olika tekniska lösningar och arbetsmetoder för att minimera energiförbrukningen och nyttjandet av fossila bränslen samt genom användning av en hög andel returafalt, vilket även reducerar nyttjandet av ändliga resurser. Normal arbetstid för asfaltverket kommer att vara helgfria vardagar, dygnet runt. Arbetstider för asfaltverket styrs av aktuella vägprojekt och kan i undantagsfall ske även andra dagar.

8.4 Vattenverksamhet

- 8.4.1.1 Då täktverksamheten behöver ske i torrhet krävs att inläckande grundvatten till brytområdet bortleds. Bortledning av grundvatten är vattenverksamhet enligt 11 kap. 3 § 6 p. miljöbalken. Detta beskrivs närmare i Bilaga A (TB) och B (MKB). Inom ramen för verksamheten bortleds även inläckande ytvatten, vilket även ingår i tillståndsansökan. Bortledande av ytvatten är dock inte tillståndspliktigt enligt 11 kap. miljöbalken.
- 8.4.1.2 Ansökan innebär även tillståndspliktig vattenverksamhet i form av omledning och/eller kulvertering av vattendrag. Inom planerat brytområde sträcker sig idag Kungabäcken. Vattendraget kommer behöva ledas om då brytområdet utökas. Ny sträckning för

vattendraget kommer att ske i utkant av brytområdet. Anslutning till recipienten Pinnån kommer inte att ändras.

8.4.1.3 I sydvästra kanten av planerat deponiområde finns i dagsläget ett mindre ej namngivet dike. Viss omledning och/eller kulvertering av diket kan krävas för att kunna passera diket till deponi eller masshanteringsyta. Anslutningspunkt för det aktuella diket till Pinnån kommer inte att ändras.

8.4.1.4 Inom verksamhetsområdet kommer även en dricksvattenbrunn för dricksvatten till personalutrymmen att anläggas. Då varken allmänna eller enskilda intressen kommer att påverkas av denna brunn krävs inte heller något tillstånd för brunnen i enlighet med 11 kap. 12 § miljöbalken, se närmare avsnitt 10.1 i Bilaga B (MKB).

8.5 Vattenhantering

8.5.1.1 Grundvatten och dagvatten från brytområdet samlas i sylvan, täktens botten. Från en pumpgrop i täktens botten pumpas vattnet till en sedimentationsdamm. Från dammen kommer vattnet ledas till Kungabäcken som leder vidare till Pinnån. Dammen kommer att förses med ett oljeavskiljande utlopp.

8.5.1.2 Ansökan omfattar även en sedimentationsdamm för det dag- och lakvatten som uppstår vid deponin samt en sedimentationsdamm som samlar upp vatten från övriga delar av verksamhetsområdet. Även dessa dammar kommer att förses med en oljeavskiljande funktion, se vidare beskrivning i Bilaga A med kartbilaga Bilaga A1 för planerad placering av dammområden. Vatten från verksamheten samlas upp i olika dammar för att hålla isär flöden som kan belastas av olika föroreningar så att inte dessa vatten blandas med varandra. Det underlättar även kontrollen av utsläpp till recipient. Sökanden föreslår därför att de olika dammarna förenas med olika krav på utsläppsvillkor, se nedan under avsnitt 16.

8.6 Kemikaliehantering

8.6.1 Kemiska produkter som kommer användas i verksamheten utgörs bl.a. av petroleumprodukter, hydrauloljor, smörjoljor, bitumen och släppmedel.

8.6.2 Petroleumprodukter i form av dieselolja och eldningsolja kommer att förvaras i ADR-godkända tankar eller för ändamålet godkända stationära cisterner. Som skydd vid spill eller haveri kommer det att finnas absorberingsmedel på plats, i anslutning till förvaringsplatsen, samt i maskiner, för att möjliggöra omedelbar sanering. Bitumen förvaras i för detta avsedda cisterner utan invallning. Detta då något behov av invallning inte föreligger för bitumen som vid ett eventuellt läckage inte kommer att flyta ut.

8.6.3 Sprängmedlen som används är i huvudsak pumpbara och levereras som bulk i lastbil till sprängplatsen strax före laddning. Inga sprängämnen förvaras således inom verksamhetsområdet.

8.6.4 Den ansökta verksamheten kan innebära användning av mer än 10 ton, men mindre än 50 ton, sprängämne per sprängtillfälle och utgör därmed en Sevesoverksamhet enligt den lägre kravnivån, lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, se mer nedan under avsnitt 12.

8.7 Transporter

Transporter till och från verksamhetsområdet kommer att ske med lastbil. Utfart från verksamhetsområdet sker till väg 1838, gamla E4:an, och därefter sker transportererna främst mot sydväst mot Helsingborg på väg E4. Antalet transporter vid maximala produktionsnivåer beräknas till i medeltal cirka 185 per arbetsdag. Varje transport innebär två fordonsrörelser, se närmare avsnitt 13 i Bilaga A (TB). Antalet fordonsrörelser utgår från maximal produktion, vilket endast kommer att ske enstaka år, samt att inga returtransporter sker. I praktiken kommer det verkliga antalet transporter per arbetsdag därmed sannolikt att vara mindre.

8.8 Återvinning av icke-farligt avfall samt hantering entreprenadberg och returafalt

- 8.8.1 Den ansökta verksamheten omfattar även mottagning, bearbetning och förädling av entreprenadberg upp till en mängd av 100 000 ton per år, icke-farligt avfall upp till en mängd av 50 000 ton per år och returafalt upp till 150 000 ton per år. De material som avses tas emot för hantering eller återvinning redovisas i tabell 1 i Bilaga A (TB).
- 8.8.2 Returafalt används vid produktion av ny asfalt. Mottagning och hantering av asfalt kommer att ske på ytor i anslutning till asfaltverket samt på ytor inom masshanteringsområdet på fastigheten Rya 2:5. Det färdiga asfaltgranulatet förvaras på hårdgjord yta i anslutning till asfaltverket, och företrädesvis med väderskydd som till exempel materialtält. Detta för att minimera fukthalten och därmed energiåtgången vid tillverkning.
- 8.8.3 Entreprenadberg, schaktmassor och betong m.m. kommer att återvinnas för anläggningsändamål eller blandas med jungfruligt material. Dessa massor kommer att hanteras inom verksamhetsområdet på fastigheten Rya 2:5.
- 8.8.4 Innan inleverans görs en noggrann mottagningskontroll vilket beskrivs närmare i avsnitt 8.3 i Bilaga A (TB).
- 8.8.5 Återvinning samt hantering av returafalt och entreprenadberg kommer att bedrivas helgfria vardagar måndag–fredag kl. 06.00–18.00.
- 8.8.6 Halterna i de jord- och schaktmassor som tas emot för återvinning får inte överstiga vid var tid gällande nivåer för känslig markanvändning (KM) enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark, se även föreslaget villkor 14. Vidare åtar sig Sökanden att betong som tas emot för återvinning och inte ska användas som konstruktionsmaterial i deponikroppen såvitt avser PCB, oljeämnen samt PAHer inte ska överstiga vid var tid gällande nivåer för känslig markanvändning (KM) enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark. För andra ämnen som förekommer naturligt i betongen (grundämnesmetaller) bedöms betong i allmänhet vara inert, inertkriterierna tillämpas för dessa ämnen. För returafalt föreslås villkor om att innehållet av PAH 16 i den asfalt som tas emot inte får överstiga 70 mg/kg TS (70 ppm). När det gäller entreprenadberg avses detta hanteras på samma sätt som jungfruligt bergmaterial.

8.9 Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål

- 8.9.1 Ansökan omfattar även mottagande av totalt 70 000 ton avfall för anläggningsändamål t.ex. i samband med anläggning av deponi i form av geologisk barriär och konstruktionsvallar.
- 8.9.2 De jord- och schaktmassor som tas emot för återvinning för anläggningsändamål (för vallar/insynsskydd samt för geologisk barriär) ska innehålla Naturvårdsverkets generella riktlinjer för känslig markanvändning, KM, enligt Naturvårdsverkets rapport 5976 eller uppdatering av denna. De massor som tas emot för konstruktionsändamål i deponin (ej för geologisk barriär) ska klara de mottagningskrav som gäller för övrigt avfall som tas emot och deponeras i deponin, d.v.s. inertkriterierna.

8.10 Sammanställning renhetsgrad i massor

- 8.10.1 Till tydliggörande av hantering av olika massor som kan bli aktuella sammanställs ovan i nedan tabell.

	KM	Inertkriterier	Övrig reglering/åtaganden
Inert avfall för deponering		X	
Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål (70 000 ton)	För geologisk barriär För vallar/insynsskydd	För konstruktionsmaterial i deponikroppen	Villkor 13 om att samtliga de i villkoret nämnda avfallsslagen får användas för konstruktionsändamål i deponin under förutsättning att de uppfyller kriterierna för inert avfall i NFS 2004:10 eller senare uppdatering av denna. Villkor 14 om halterna i de jord- och schaktmassor som tas emot för återvinning får inte överstiga vid var tid gällande nivåer för känslig markanvändning (KM) enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark.
Återvinnig av icke-farligt avfall (50 000 ton årligen)	För jord- och schaktmassor		Villkor 14 om halterna i de jord- och schaktmassor som tas emot för återvinning får inte överstiga vid var tid gällande nivåer för känslig markanvändning (KM) enligt

			<p>Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark.</p> <p>Åtagande om att betong som tas emot för återvinning och inte ska användas som konstruktionsmaterial i deponikroppen såvitt avser PCB, oljeämnen samt PAHer inte ska överstiga vid var tid gällande nivåer för känslig markanvändning (KM) enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark. För andra ämnen som förekommer naturligt i betongen (grundämnesmetaller) bedöms betong i allmänhet vara inert, inertkriterierna tillämpas för dessa ämnen.</p>
Returasfalt för hantering (150 000 ton årligen)			Villkor 15 om att innehållet av PAH 16 i den asfalt som tas emot får inte överstiga 70 mg/kg TS (70 ppm).
Entreprenadberg för hantering (100 000 ton årligen)			Hanteras på samma sätt som jungfruligt bergmaterial

8.11 Energi

Energianvändningen för den planerade verksamheten är svår att förutse då den pågår under en längre tid och varierar i olika stadier och med produktionsmängden. Generellt sett utreds elektrifiering löpande i Sökandens täktverksamheter. Vid verksamhetens start då det är utrymmesbrist och låg produktion, kommer mobila krossar att behöva användas i täktverksamheten. Dessa kommer sannolikt inte att kunna elanslutas. I takt med framdrift och större produktion kommer mer och mer av processutrustningen att elanslutas vilket innebär en mindre andel fossilt bränsle samt en totalt sett lägre energianvändning, då verkningsgraden på anläggningen är bättre vid elanvändning än dieseldrift.

8.12 Avfallshantering

- 8.12.1 Verksamheten kommer att ge upphov till avfall, både farligt avfall och icke farligt avfall. Farligt avfall kommer exempelvis att bestå av oljeavfall, spillolja och olika typer av

batterier. Farligt avfall ska lagras och hanteras så att spill och läckage inte riskerar att förorena omgivningen. Flytande farligt avfall ska förvaras inom invallning eller motsvarande sekundärt skydd (t.ex. dubbel-mantlad ADR-klassad förvaringstank).

- 8.12.2 Inga avfallsfraktioner kommer att uppstå från det losshållna materialet. Avbaningsmassor kommer i första hand att ingå i produktionen av ordinarie produktsortiment. Det samma gäller sedimenterat material i dammar. Avbaningsmassor kommer i andra hand att användas för konstruktion av vallar som skydd för insyn runt täkten. Avbaningsmassor kommer även att behövas för successiv och avslutande efterbehandling. Dessa fraktioner kan inte anses vara avfall, jfr. även MÖD:s resonemang i dom den 19 december 2023 i mål nr M 7517-22. Verksamheten bedöms sammantaget inte omfattas av Utvinningsavfallsförordningen (2013:319).

9. OMGIVNINGSBESKRIVNING

9.1 Geografisk orientering

- 9.1.1 Verksamheten är lokaliserad mellan tätorterna Stidsvig och Örkelljunga på fastigheten Bjärsgård 3:39 i Klippans kommun samt Rya 2:5 och 2:14 i Örkelljunga kommun. Verksamhetsområdet är lokaliserat mellan Pinnån och väg 1838 (gamla väg E4). Väg E4 ligger strax väster om det planerade verksamhetsområdet och påfarter finns ungefär 1 km söderut samt ungefär 2 km norrut.
- 9.1.2 Närmaste samlade bebyggelse utgörs av Rya by. I övrigt finns spridd bebyggelse, Woodlands Country Club och golfbana, Rya kyrkoruin och Ingeborrarps friluftsmuseum/hembygdsgränd i närområdet. Närmaste bostad ligger på motsatt sida av väg 1838, ca 80 m från verksamhetsområdets gräns. Orten Stidsvig ligger cirka 1 km väster om verksamhetsområdets gräns.
- 9.1.3 Industrierna Gelita Sweden AB och Essentia Protein Solutions AB ligger cirka 150–200 m söder om det planerade verksamhetsområdet. Strax söder om dessa verksamheter intill Pinnån ligger även ett reningsverk. Cirka 2,5 km väster om den planerade verksamheten finns det en befintlig bergtäkt (Mölletoftatäkten). Ytterligare en bergtäkt är belägen cirka 5 km söder om den planerade verksamheten.

9.2 Naturmiljö, växt- och djurliv

- 9.2.1 Verksamhetsområdet består i dagsläget till stora delar av skogsbeväxtad mark med produktionsskog i olika stadier med granskog och små inslag av ädellövskog och trivialövskog. Topografin är varierad med mindre höjdparter och genom området rinner tre mindre vattendrag, varav två rinner samman och bildar Kungabäcken.
- 9.2.2 Sökanden har låtit genomföra en naturvärdesinventering vars syfte är att kartlägga naturvärden inom det avgränsade verksamhetsområdet samt inom fuktiga och våta marker utanför verksamhetsområdet men inom det beräknade påverkansområdet för vatten, se [Bilaga B7](#). Det finns vissa ytor med påtagligt eller visst naturvärde, enligt den klassificeringsskala som används vid naturvärdesinventeringar. Merparten av verksamhetsområdet har dock för låga naturvärden för att ges någon naturvärdesklass. Även en inventering av fåglar och groddjur har vidtagits, se [Bilaga B7](#).

9.3 Områdesskydd och riksintressen m.m.

- 9.3.1 Väg E4 i närheten av planerad verksamhet utgör riksintresse för kommunikationer. Väg E4 ingår i det av EU utpekade Trans European Transport Network (TEN-T) och har en särskild internationell betydelse. I övrigt saknas utpekade riksintressen inom verksamhetsområdet och i dess närmaste omgivningar.
- 9.3.2 Närmaste naturreservat utgörs av Varshultamyren, beläget flera kilometer öster om verksamhetsområdet. Varshultamyren utgör även ett Natura-2000 område. I övrigt finns det inga skyddade områden (såsom naturreservat, Natura 2000-områden och dylikt) i de närmaste omgivningarna.
- 9.3.3 Pinnån omfattas av strandskydd. Strandskyddet berörs inte av det planerade verksamhetsområdet. Kungabäcken och den norra bäcken (utan namn) vid den planerade depoin omfattas enligt Länsstyrelsens kartor inte av något strandskydd.

9.4 Geologiska förhållanden

- 9.4.1 Berggrunden i området består av urberg i form av sprickfattig gnejs. Diabasgångar och större strukturlinjer förekommer i nordväst-sydostlig riktning.
- 9.4.2 Jordarten inom verksamhetsområdet utgörs huvudsakligen av morän. Morän består av en blandning mellan alla kornstorlekar, allt från lerpartiklar till stora stenar. Sökandens undersökningar samt SGU:s kartmaterial visar att jordarterna inom undersökningsområdet domineras av sandig morän. Ytjordlagren bedöms bestå av sandig mulljord eller mullhaltig sand. Vid lokala partier med sänkor förekommer kärrtorv. Jorddjupet inom områden med morän uppgår till ungefär 3–6 m. På enstaka platser går berget i dagen. Öster och sydost om verksamhetsområdet ligger en isälvsavlagring.

9.5 Hydrologiska och hydrogeologiska förhållanden

- 9.5.1 Öster om verksamhetsområdet löper ytvattenförekomsten Pinnån. Pinnån börjar sitt lopp i Sällerås sydväst om Skånes Fagerhult för att slutligen mynna i Rönneå. Pinnån är ett av Rönneås större tillflöden och avvattnar ett flertal sjöar uppströms.
- 9.5.2 Strax utanför verksamhetsområdet ligger Kungamossen, som avvattnas mot Pinnån via Kungabäcken. Kungabäcken består av två mindre vattenfåror som rinner samman inom verksamhetsområdet, en som utgår från Kungamossen och en som löper genom det planerade brytområdet. Kungabäcken är ingen utpekad ytvattenförekomst. Det finns ytterligare ett mindre vattendrag, utan känt namn, som passerar i nord-sydlig riktning genom det planerade området för deponering av inert avfall.
- 9.5.3 Öster om verksamhetsområdet finns grundvattenförekomsten Ingeborrharp, en sand- och grusförekomst belägen i en isälvsavlagring (d.v.s. i jordlagret) längs Pinnån. I norr finns den större grundvattenförekomsten Pinnån-Eket, även den en sand- och grusförekomst. Det finns en grundvattendelare mellan de två grundvattenförekomsterna som består av en höjdpunkt i berggrunden, se närmare avsnitt 6.4 i Bilaga B (MKB).
- 9.5.4 Planerad verksamhet innebär brytning till som lägst nivån +50 meter (RH 2000) inom brytområdet. För att arbeten i täkten ska kunna utföras i torrhet ansöker Sökanden om

bortledning av grundvatten ner till nivån +48 meter (RH 2000). Sökanden har inför ansökan uppdragit åt Sweco att ta fram en hydrogeologisk utredning, se Bilaga B3.

- 9.5.5 Mängden grundvatten som kommer att behöva ledas bort från området vid fullt utbruten täkt har beräknats till cirka 8,5 l/s i medeltal vid normalår. Utöver inläckande grundvatten kommer även en nettonederbörd över täktområdet behöva ledas bort. Vid fullt utbruten täkt ger detta ett beräknat tillskott om cirka 9,7 l/s i medeltal vid normalår. Total mängd vatten som kommer behöva pumpas bort när täkten är som störst är således under ett normalår i medeltal cirka 18,2 l/s. Flödet kommer att öka successivt allteftersom brytningen fortskrider.
- 9.5.6 En grundvattenmodell har tagits fram för den planerade brytningen, se Bilaga B3. För grundvattenpåverkan har påverkansområde i jord och berg bedömts med hjälp av beräkningar i grundvattenmodellen. För jord har gränsen satts vid 0,1 m avsänkning och för berg 0,3 m avsänkning. Gränserna är satta utifrån den nivåförändring som skulle kunna leda till påverkan på värden i jord respektive berg (till exempel brunnar). Påverkansområdet för grundvattensänkningen är lokalt och sträcker sig upp till cirka 950 meter i jord och cirka 800 meter i berg från sökt brytgräns vid fullt utbruten täkt.
- 9.5.7 Inom verksamhetsområdet ligger grundvattenytan i jord och berg generellt sett cirka 1–6 meter under markytan.

9.6 Brunnar och markavvattningsföretag

- 9.6.1 Inom ramen för ansökan har Sökanden låtit genomföra en brunnsinventering. Inom påverkansområdet för jord har tolv fastigheter med brunnar identifierats. Även tre brunnar från SGU:s brunnsarkiv finns inom påverkansområdet, se sammanställning i tabell 13 i Bilaga B3
- 9.6.2 Pinnån omfattas av Kopparmöllaåns regleringsföretag. Se vidare avsnitt 10.2 i Bilaga B (MKB).

10. PLANFÖRHÅLLANDEN

- 10.1.1 Klippans kommuns översiktsplan antogs 2022. I översiktsplanens planeringsförutsättningar anges att storskaliga verksamheter ska lokaliseras till större transportleder samt att näringsutvecklingen, besöksnäringen och landsbygdsutvecklingen ska stimuleras. Tillstånd till täkter ska enligt översiktsplanen meddelas restriktivt och efter noggrann prövning i varje enskilt fall, antalet öppna täkter ska hållas lågt och brytningstider vara korta. Vidare anger översiktsplanen att en förutseende planering, lämplig geografisk spridning av täkter samt korta transportavstånd till avsättningsområden avsevärt kan minska transporternas miljöpåverkan, nu och i framtiden. I översiktsplanen pekade sydligaste delarna av det planerade verksamhetsområdet ut som tätortsnära natur.
- 10.1.2 Örkelljunga kommuns översiktsplan antogs 2008. Det aktuella området benämns som "landsbygd" i översiktsplanen, vilket definieras som "landsbygden med sina potentialer i form av möjligheter till naturupplevelser, besöksnäring, hästgårdar, djurhållning, jordbruk, skogsbruk o.s.v.". Örkelljunga kommun har antagit ny översiktsplan, ÖP 2040, i januari 2024. I ÖP 2040 är det planerade verksamhetsområdet markerat som landsbygd.

ÖP 2040 beskriver att på landsbygden finns attraktiva boendemiljöer, rekreationsområden och företagsamhet. Landsbygd anges även som markområden som är möjliga för flera användningar, men där det inte alltid är nödvändigt eller möjligt att ange vilka markområden som bör användas för vad. Ingen utvecklingsinriktning eller övriga värden anges för det planerade verksamhetsområdet i ÖP 2040.

10.1.3 Det planerade området omfattas inte av någon detaljplan.

11. MILJÖKONSEKVENSER

11.1 Påverkan på grundvatten i berg och jord

11.1.1 Sökanden har låtit genomföra en hydrogeologisk utredning, se Bilaga B3. En grundvattenmodell har tagits fram för den planerade brytningen. Vidare har ett påverkansområde inom vilket grundvattennivåer i jord respektive berg kan komma att förändras till följd av den ansökta verksamheten tagits fram med hjälp av grundvattenmodellen. Beräkningarna av påverkansområden i grundvattenmodellen är konservativt utförda och har gjorts för ett torrår (motsvarande år 2018), vilket innebär att påverkansområdena blir större än de skulle vara under ett normalår.

11.1.2 Vid en avsänkning på 1 m eller mer i borrade brunnar bedöms det föreligga en risk för skada, motsvarande nivåer är 0,3 m eller mer avseende grävda brunnar. Av de identifierade brunnarna inom påverkansområdet bedöms det finnas risk för skada på åtta borrade brunnar och en grävd brunn. Därtill har en borrad brunn identifierats för vilken risk för skada är osäker då brunnens exakta läge inom fastigheten inte är klarlagt, se tabell 10-2 i Bilaga B (MKB). Den ansökta verksamhetens exakta effekter på brunnar avgörs dels av de specifika egenskaperna hos respektive brunn, dels av hur stor grundvattenavsänkningen faktiskt blir. Som skyddsåtgärd kommer påverkan på brunnar att följas upp med hjälp av ett kontrollprogram. Om skada uppstår på brunnar kommer Sökanden att kompensera brunnsinnehavaren på lämpligt sätt. Konsekvenserna till följd av verksamhetens påverkan på privata brunnar bedöms bli små.

11.2 MKN grundvatten

11.2.1 Grundvattennivån varierar med topografin inom verksamhetsområdet med en övergripande strömningsriktning åt sydost mot dalgången där Pinnån och grundvattenförekomsten Ingeborrarp, se även avsnitt 6.4 i Bilaga B (MKB), ligger. Grundvattenförekomsten Pinnån–Eket, som ligger norr om Ingeborrarp och avgränsas från Ingeborrarp genom en grundvattendelare, påverkas inte av verksamheten.

11.2.2 För grundvattenförekomsten Ingeborrarp beräknas tillrinningen för ett normalår till ca 36 l/s och för ett torrår till ca 16 l/s. Brytområdet överlappar till viss del tillrinningsområdet för grundvattenförekomsten vilket resulterar i att tillrinningsområdet minskar. Avsänkningen av grundvattennivåer inom grundvattenförekomsten och inom dess tillrinningsområde medför att vattenbalansen för grundvattenförekomsten påverkas, se närmare avsnitt 10.1 i Bilaga B (MKB). Under ett normalår blir den beräknade minskningen av nybildningen av grundvatten så liten (2 %) att den inte bedöms utgöra någon risk för negativ påverkan på grundvattenförekomstens kvantitativa tillstånd. Under torrår blir

minskningen större (16 %). Att påverkan blir större under ett torrår än under normalår innebär ingen irreversibel påverkan på grundvattenförekomsten. Beräkningen av den minskade nybildningen är konservativt utförd eftersom den inte tar hänsyn till att läns-hållningsvattnet kommer att avledas som ett ytvatten mot Pinnån, d.v.s. mot området för grundvattenförekomsten, vilket innebär att delar av det avledda läns-hållningsvattnet skulle kunna komma grundvattenförekomsten till godo. Utredningen har dessutom avsett ett större brytområde än som ingår i ansökan. Verksamhetens effekter på grundvattenförekomsten bedöms sammantaget bli försumbara.

- 11.2.3 Den ansökta verksamhetens effekter på grundvattenförekomsten Ingeborrharp är så obetydlig att det inte bedöms föreligga någon risk att verksamheten motverkar fortsatt god kvantitativ status. Inte heller bedöms den ansökta verksamheten i sin helhet ha några negativa effekter på grundvattenförekomstens kemiska status.
- 11.2.4 Den ansökta verksamheten bedöms sammantaget medföra obetydliga konsekvenser med avseende på grundvattenförekomsten Ingeborrharp och grundvattnet i stort. Verksamheten står således inte i konflikt med MKN för någon grundvattenförekomst.
- 11.2.5 I den hydrogeologiska utredningen har det undersökts om det skulle kunna uppstå kumulativa effekter på grundvattennivåer genom den planerade verksamheten tillsammans med den befintliga, närliggande Mölleoftatäkten. Avståndet mellan påverkansområdena för grundvatten för respektive täkt är emellertid mer än en kilometer varför kumulativ påverkan på grundvatten bedöms kunna uteslutas.

11.3 Påverkan på ytvatten

- 11.3.1 Den planerade verksamheten påverkar ytvatten på olika sätt. Avrinningen inom verksamhetsområdet förändras genom att vissa ytor kommer att hårdgöras eller omvandlas till brytområde och deponiområde. Verksamheten ger upphov till utsläpp av flera typer av vatten till recipienten Pinnån, som också omfattas av miljökvalitetsnormer.
- 11.3.2 Som skyddsåtgärd anläggs dammar för sedimentering och fördröjning av vatten inom verksamhetsområdet före utsläpp till recipienten Pinnån. Oljeavskiljande utlopp/anordningar kommer att installeras i anslutning till dammarna.
- 11.3.3 När den ansökta verksamheten bedrivs fullt ut, beräknas den medföra att årsmedelflödet i Pinnån ökar från dagens 2,79 m³/s till 2,81 m³/s. Det blir således en mycket liten ökning, som är betydligt lägre än naturliga, säsongsmässiga variationer. Ökningen av flödet kan i praktiken bli ännu lägre, då det renade vattnet släpps till befintliga ytvattenfåror som medger viss naturlig infiltration i mark innan det når Pinnån.
- 11.3.4 När täktverksamheten avslutas så upphör läns-hållningen av brytområdet och flödet av vatten från verksamhetsområdet till Pinnån kommer att minska under tiden som en ny vattenbalans uppstår och täktsjön fylls. Förlusten av flödet i Pinnån under denna tid bedöms dock bli obetydligt. Flödet ökar sedan då täktsjön fyllts och en ny vattenbalans inställt sig. Effekterna på Pinnåns flöde bedöms sammanfattningsvis bli försumbara både under verksamhetstiden, under avslutning och efter verksamheten avslutats.

11.4 MKN ytvatten

- 11.4.1 I avsnitt 10.2.3 i Bilaga B (MKB) redovisas hur verksamheten inverkar möjligheten att uppfylla gällande miljö kvalitetsnormer i ytvattenförekomsten. Ytvattenförekomsten Pinnån har idag en måttlig ekologisk status och en kemisk status som uppnår ej god.
- 11.4.2 Den enda kvalitetsfaktorn som kan påverkas av den ansökta verksamheten och som är i lägsta klass är hydrologisk regim. Då den ansökta verksamheten endast bedöms påverka kvalitetsfaktorn genom en marginell flödesökning i Pinnån (från dagens 2,79 m³/s till 2,81 m³/s), motsvarande en ökning av årsmedelflödet med 0,86 %, bedöms vattenutsläppet från verksamheten ha en försumbar inverkan på kvalitetsfaktorn hydrologisk regim och alltså inte medföra någon försämring. Den ansökta verksamheten innebär sammanfattningsvis ingen försämring av de kvalitetsfaktorer som ligger till grund för ekologisk status i Pinnån.
- 11.4.3 Vad gäller kemisk status beror statusen i en vattenförekomst av vissa miljöfarliga ämnen. I nu aktuellt fall är endast bly relevant. Då den beräknade halten av bly i vattenutsläppet blir betydligt lägre än den av Sweco beräknat högsta tillåtliga halten bedöms den ansökta verksamheten medföra en försumbar inverkan på kemisk status och innebär således ingen försämring av Pinnåns kemiska status.
- 11.4.4 Verksamheten bedöms sammantaget inte stå i konflikt med gällande miljö kvalitetsnormer för ytvattenförekomsten. Verksamheten bedöms inte heller leda till minskade naturvärden i Pinnån eller försvåra nyttjandet av Pinnån som vattenresurs, exempelvis för de närliggande livsmedelsindustrierna. Sammantaget bedöms verksamheten ge upphov till obetydliga konsekvenser med avseende på Pinnåns värden.
- 11.4.5 Pinnåns befintliga ekologiska och kemiska status styrs av kvalitet och kvantitet hos vatten som tillrinner vattenförekomsten samt vandringshinder och hydromorfologisk påverkan i dagsläget. Då påverkan från den ansökta verksamheten inte bedöms stå i konflikt med gällande miljö kvalitetsnormer eller på annat sätt försvåra nyttjandet av Pinnån som vattenresurs bedöms inte heller några kumulativa effekter uppstå.

11.5 Kulturmiljö

- 11.5.1 Inom ramen för tillståndsansökan har en kulturmiljöanalys av verksamhetsområdet utförts under vintern 2023. Arbetet genomfördes i form av en förstudie och ett fältbesök, se närmare [Bilaga B6](#) samt avsnitt 10.3 i Bilaga B (MKB).
- 11.5.2 Inom verksamhetsområdet finns både fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar med tonvikt på lämningar som härrör från tidigare jordbruksverksamhet. Verksamheten påverkar kulturmiljövärden på två sätt. Den ena typen av påverkan består i att vissa fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar kommer att behöva avlägsnas inom verksamhetsområdet. Exakt vilka som kommer behöva avlägsnas kommer att avgöras i senare skede och hanteras inom ramen för en separat process enligt kulturmiljölagen. Eftersom markanvändningen idag utgör tät produktionsskog är upplevelsevärdet begränsat, men områdets vetenskapliga värde bedöms vara stort. Konsekvenser avseende fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar bedöms bli måttligt negativa.

- 11.5.3 Den andra typen av påverkan består i en potentiell påverkan på upplevelsen av kulturmiljöer i närheten av verksamhetsområdet, främst till följd av buller men även genom synintryck. De kulturmiljöer i närheten av verksamheten, där upplevelsen möjligen skulle kunna påverkas, utgörs av Ingeborrarps friluftsmuseum och Rya kyrkoruin. Den genomförda bullerutredningen, se Bilaga B10, visar att de riktvärden som gäller vid bostäder såväl dagtid som kvällstid underskrids med marginal vid Ingeborrarps friluftsmuseum samt Rya kyrkoruin. Avseende vägtrafikbuller visar bullerberäkningarna att alstringen av trafik till och från tåkten inte bidrar till någon ökning av ljudnivån vid Ingeborrarps friluftsmuseum eller Rya kyrkoruin. Sökanden har låtit ta fram fotomontage som visar hur utsikten från de kulturhistoriska besöksmålen mot det planerade verksamhetsområdet kan komma att se ut, se avsnitt 10.5 i Bilaga B (MKB). Av fotomontagen framgår det att den planerade verksamheten inte går att se från Ingeborrarps friluftsmuseum respektive Rya kyrkoruin. Den ansökta verksamheten bedöms medföra obetydliga konsekvenser med avseende på kulturhistoriska upplevelsevärden.
- 11.5.4 Sökanden har ingen kännedom om andra verksamheter som skulle kunna medföra kumulativa effekter på kulturmiljövärden.
- 11.6 Naturmiljö, djur- och växtliv**
- 11.6.1 Sökanden har låtit genomföra en naturvärdesinventering samt genomfört en fågelinventering och groddjursinventering, se resultat i Bilaga B7.
- 11.6.2 Enligt naturvärdesinventeringen finns det naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 3 eller 4 inom det inventerade området. Inga objekt med naturvärdesklass 1 eller 2 identifierades. Merparten av det inventerade området bedöms inte utgöra några naturvärdesobjekt. Den ansökta verksamheten innebär att vissa ytor med naturvärdesklass 3 och 4 kommer att ianspråkta som verksamhetsområdet, se figur 10-10 i Bilaga B (MKB). Merparten av ytorna med naturvärdesklass 3 ligger dock utanför brytområdet, deponiområdet och områdena för asfalt och återvinning.
- 11.6.3 I den norra delen av inventeringsområdet har några ytor identifierats som sumpskogar i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering. Utöver de sumpskogar som Skogsstyrelsen pekat ut, finns det sumpskogar som identifierats vid egna inventeringar. Dessa sumpskogar bedöms åtminstone delvis vattenförsörjas med grundvatten. Vissa av sumpskogarna kan antingen komma att tas bort eller bli torrare till följd av grundvattenavsänkningen, se närmare avsnitt 10.4 i Bilaga B (MKB).
- 11.6.4 Utanför verksamhetsområdet ligger Kungamossen som dels utgörs av naturvärdesklass 3, dels av naturvärdesklass 4. Kungamossen är påverkad av dikning och är till stora delar skogsbeklädd. Kungamossen bedöms utgöras av både kärr och mosse. Kungamossens kärredel bedöms kunna påverkas av den sänkning av grundvattennivåer som den ansökta verksamheten medför. I Figur 10-11 i Bilaga B (MKB) visas den framräknade avsänkningen av grundvattennivåer i jord inom Kungamossen under ett torrår.
- 11.6.5 I anslutning till naturvärdesobjekt 24 noterades sammanlagt cirka 185 meter med stenmurar som bedömdes omfattas av generellt biotopskydd. Sökanden avser låta dessa stenmurar ligga kvar oförändrade och de kommer således inte att påverkas av den

ansökta verksamheten. Någon dispens från biotopskyddsbestämmelserna är därmed inte aktuellt.

- 11.6.6 Den ansökta verksamheten bedöms sammantaget medföra måttliga negativa konsekvenser avseende naturmiljön i stort.
- 11.6.7 Under fågelinventeringen noterades totalt 41 arter. Av dessa noterades 29 arter under omständigheter som indikerar att de möjligen, troligen eller säkerligen nyttjar inventeringsområdet som häckningslokal. Se fullständig lista över observerade arter i Bilaga B7. Merparten av noterade fåglar är sådana som är vanligt förekommande. Fem rödlistade arter som troligen eller möjligen häckar inom området noterades, grönsångare, gulspurv, entita, ärtsångare och spillkråka. Den ansökta verksamheten påverkar fågellivet främst genom att vissa livsmiljöer för vissa fågelarter tas i anspråk.
- 11.6.8 Som skyddsåtgärd för fåglar har Sökanden anpassat utformningen av brytområdet så att större delen av område F10 hamnar utanför (Figur 10-13). F10 sträcker sig även utanför verksamhetsområdet. Deponiområdet har anpassats så att delar av F33 hamnar utanför. Inom de delar av F10 och F33 som ligger utanför brytområdet respektive deponiområdet avser Sökanden spara nuvarande vegetation i möjligaste mån. Även område F6 har potential att vara lämpligt för spillkråka i framtiden och vegetationen avses sparas i möjligaste mån även där. Om det finns behov av att avverka träd i F6, F10 och F33, ska detta göras utanför perioden 15 mars till 1 augusti.
- 11.6.9 Utöver detta avser Sökanden att i möjligaste mån spara kantzoner med busksnår inom verksamhetsområdet (i syfte att främja häckningsmöjligheter för busk- och brynarter såsom gulspurv och ärtsångare). Om sådana buskmiljöer behöver tas bort ska detta göras utanför perioden 1 april till den 1 augusti. Med dessa skyddsåtgärder för fåglar bedöms någon konflikt med artskyddsbestämmelserna inte föreligga.
- 11.6.10 Utöver verksamhetens ianspråktagande av livsmiljöer kommer verksamheten att medföra buller, vilket kan påverka fåglar i viss mån. Verksamhetsområdet är dock beläget i område som redan präglas av trafikbuller från väg E4.
- 11.6.11 Sammanfattningsvis bedöms konsekvenserna av den ansökta verksamheten för fågellivet som små negativa. Någon konflikt med 4 § artskyddsförordningen bedöms utifrån vad som anges i MKB:n inte föreligga.
- 11.6.12 Inom inventeringsområdet för groddjur identifierades elva vattensamlingar som bedömdes vara permanenta och därmed utgör potentiella lekvatten. Analys av e-DNA i vattenprover från de elva vattensamlingarna visade förekomst av DNA från större och mindre vattensalamander, vanlig groda och vanlig padda. Ingen vattensamling kommer att tas bort. Inom och utanför verksamhetsområdet kan verksamheten potentiellt påverka vattensamlingar som är beroende av grundvatten genom avsänkning av grundvattennivåer.
- 11.6.13 Vad gäller groddjur åtar sig Sökanden att anlägga en kompletterande vattensamling som ersättning för vattensamlingarna G1 och G2, som riskerar att torka ut. Den nya vattensamlingen avses preliminärt placeras nordväst om deponiområdet, d.v.s. relativt nära nuvarande vattensamling G1 och G2. Den nya vattensamlingen ska vara på plats senast fem år efter att det ansökta tillståndet tagits i anspråk.

- 11.6.14 Vidare åtar sig Sökanden att om Sökandens övervakning av grundvattennivåer indikerar att vattensamlingarna G6/G11 (som hänger ihop hydrologiskt) och/eller G9 riskerar att torka ut till följd av grundvattenavsänkning, ska kompletterande vattensamlingar snarast anläggas i närområdet kring de ursprungliga vattensamlingarna. Detta kommer att följas som en del av kontrollprogrammet. Under tiden som kompletterande vattensamlingar anläggs och fram till dess att de kan anses utgöra lämpliga livsmiljöer för större vattensalamander, avser Sökanden tillse att de ursprungliga vattensamlingarna kvarstår, vid behov med hjälp av vatten som pumpas från exempelvis Kungabäcken eller sedimentationsdammen för länshållningsvatten. Någon störning eller påverkan i strid med artskyddsbestämmelserna bedöms därmed inte föreligga, då livsmiljön för större vattensalamander alltjämt kommer vara intakt.
- 11.6.15 Sammantaget bedöms den ansökta verksamheten medföra obetydliga konsekvenser för groddjur. Någon konflikt med artskyddsförordningen bedöms utifrån vad som anges i MKB:n inte föreligga.
- 11.6.16 Sökanden har inte kännedom om någon tillståndsgiven men ännu ej genomförd exploatering i närområdet som skulle medföra kumulativa effekter på naturmiljön tillsammans med den ansökta verksamheten. Kumulativa effekter på naturmiljön kan uppstå till följd av den ansökta verksamheten tillsammans med det pågående skogsbruket i omgivningarna kring verksamhetsområdet. Det ska dock påpekas att skogsbruksåtgärder sannolikt kommer att vidtas inom verksamhetsområdet, även om den ansökta verksamheten inte genomförs, vilket kan medföra negativa kumulativa effekter tillsammans med skogsbruksåtgärder utanför verksamhetsområdet.

11.7 Landskapsbild

- 11.7.1 Sökanden har låtit genomföra en landskapsbildsanalys, se [Bilaga B8](#). Platsen för det planerade verksamhetsområdet utgörs idag av ett till stor del skogbeväxt höglänt och svårtillgängligt område med i huvudsak odlad granskog. Omgivningarna består av omväxlande skogspartier och småbruten mark. Mot nordost finns öppna ängs- och hagmarker.
- 11.7.2 Inom det planerade området kommer skogen att avverkas, topografin förändras och landskapet övergå från ett naturpräglat landskap till ett landskap av industriell karaktär med typiska inslag i form av vägar, industribyggnader m.m.
- 11.7.3 Den ansökta verksamheten medför stora effekter på landskapsbilden inom och i omedelbar närhet till verksamhetsområdet. På avstånd blir effekterna mindre då verksamhetsområdet kommer att döljas av omkringliggande skog och topografiska variationer. Som skyddsåtgärd avser Sökanden att om möjligt behålla eller vid behov tillskapa vegetationsridåer kring den nordöstra delen av deponin samt mellan väg 1838 och asfaltverket respektive deponin. Den ansökta verksamheten bedöms medföra små negativa konsekvenser avseende landskapsbilden. På längre sikt, när verksamheten avslutats och verksamheten efterbehandlats, kommer den nya täktsjön och den beväxna deponikullen bidra till ett varierat landskap. Konsekvenserna på landskapsbilden bedöms då bli obetydliga.

- 11.7.4 När skog avverkas i omgivningarna kan anläggningen under perioder bli mer synlig från vissa håll innan skogen vuxit upp igen. Skogsavverkning och den planerade verksamheten kan således i någon mån medföra kumulativa effekter på landskapsbilden.

11.8 Rekreation och friluftsliv

- 11.8.1 Markytor och vägar inom det planerade verksamhetsområdet bedöms i dagsläget användas för närrekreation.
- 11.8.2 Effekterna på friluftslivet är att ytor som i dagsläget kan användas för närrekreation inte kommer att vara tillgängliga medan verksamheten pågår. Stora delar av verksamhetsområdet utgörs dock i nuläget av relativt svårgeomtränglig odlad skog där värdet för friluftslivet får anses vara relativt litet. I närområdet kring verksamhetsområdet kvarstår stora ytor av liknande karaktär som det område som avses omvandlas till verksamhetsområde. Buller från verksamheten kommer att utgöra ett nytt inslag för den som rör sig i närområdet kring verksamhetsområdet. Området är dock beläget nära väg E4 och utsetts för trafikbuller i dagsläget.
- 11.8.3 Som skyddsåtgärd planerar Sökanden att anlägga en stig i den västra kanten av det planerade verksamhetsområdet för att möjliggöra en passage. Stigen utgör ersättning för den nuvarande mindre väg som löper genom brytområdet. Skyddsåtgärder avseende buller främjar även möjligheten att bedriva friluftsliv kring täkten. Sammantaget bedöms den ansökta verksamheten medföra måttliga konsekvenser med avseende på rekreation och friluftsliv.
- 11.8.4 Kumulativa effekter med avseende på buller, se mer i avsnitt 11.10 nedan, är av så begränsad omfattning att de inte bedöms ha någon betydelse för möjligheten till rekreation och friluftsliv. Några övriga kumulativa effekter som berör möjligheten till rekreation och friluftsliv är inte kända.

11.9 Utsläpp till luft

- 11.9.1 Från den planerade verksamheten kan damning uppstå vid lastning och från transporter samt vid bearbetning och hantering av sten, jord och schaktmassor. I asfaltverket och vid tillverkning av asfalt sker en upphettning och torkning av bergmaterial vilket medför rökgaser som innehåller stoft, svaveldioxid och kvävedioxid till omgivningen. Luftutsläpp uppstår även i form av avgaser från fordon, både inom verksamhetsområdet och utmed transportvägar till och från verksamhetsområdet.
- 11.9.2 Risken för spridning av damm från verksamheten kommer att variera beroende på väderlek och är som störst vid torr väderlek och vind. Sökanden avser att vidta skyddsåtgärder i form av vattenspridning över potentiellt dammande ytor som upplag när det föreligger risk för damning. Sökanden avser även att vidta sopning av anslutningsväg. Med planerade skyddsåtgärder bedöms risken för omgivningsstörande damning som liten.
- 11.9.3 Som skyddsåtgärd avseende luftutsläpp från asfaltstillverkningen, används ett filter för stoft, som gaser från asfaltstillverkningen passerar innan de släpps ut genom en skorsten till luften. Sökanden föreslår ett villkor som innebär att stofthalten i utgående luft

från asfaltverket inte ska överstiga 20 mg/Nm³ normal torr gas. Om utsläpp till stoft från verksamheten överstiger 20 mg/Nm³ ska en uppföljande mätning göras inom trettio dagar. Mätning av stoft är inte generellt påkallat med täta intervaller och görs vanligen en gång per år. Det är därför lämpligt inte minst ur rättssäkerhetssynpunkt att det finns möjlighet till uppföljande mätning. Om den uppföljande mätningen inte överskrider 20 mg/Nm³ ska villkoret anses innehållit. Asfaltverket bedöms ge obetydliga effekter avseende utsläpp till luft av stoft.

- 11.9.4 Luftutsläppen från transporter innebär ett begränsat bidrag till de allmänna utsläppen av kvävedioxid, partiklar och koldioxid. Den ansökta verksamheten bedöms inte ge upphov till luftutsläpp i sådana mängder att det skulle finnas någon risk för att gällande miljö kvalitetsnormer för utomhusluft överskrids. Den ansökta verksamheten bedöms sammantaget medföra små konsekvenser med avseende på luftutsläpp.
- 11.9.5 Vad gäller kumulativ påverkan finns det i omgivningarna kring den planerade verksamheten ett fåtal industriverksamheter samt väg E4 (och övriga, mindre vägar) som medför luftutsläpp. Med tanke på den ansökta verksamhetens placering på landsbygden, bedöms det inte föreligga någon risk för överskridande av miljö kvalitetsnormer för utomhusluft.

11.10 Buller

- 11.10.1 Sökanden har inför tillståndsansökan låtit utföra en bullerutredning, se Bilaga B10. Bullerutredningen består av en beräkning av buller från verksamheten i tälten, deponin, återvinning (externt industribuller) och transporter på väg 1838 (trafikbuller).
- 11.10.2 Det ska noteras att bryt- respektive deponiområdet var större när bullerutredningen genomfördes än vad de är i ansökan. Bullerutredningen har alltså haft en konservativ utgångspunkt i detta avseende. Därtill avser beräkningarna i samtliga fall medvindsförhållanden (vindriktning från samtliga bullerkällor mot respektive beräkningspunkt).
- 11.10.3 Vad gäller beräkningarna för externt industribuller har dessa visat att maximal produktion i alla delar av verksamheten kan ske samtidigt utan att yrkade begränsningsvärden överskrids. En förutsättning för att Naturvårdsverkets riktvärden ska innehållas är att det vidtas skyddsåtgärder. De skyddsåtgärder som föreslås i Bilaga B10 eller motsvarande lika effektiva åtgärder åtar sig Sökanden att genomföra. Det noteras att villkor bör vara just teknikneutrala och att det inte finns skäl att låsa fast viss åtgärd i villkor, det är villkorsvärdena som ska regleras däri. Under förutsättning att den ansökta verksamheten vidtar föreslagna eller motsvarande skyddsåtgärder bedöms den medföra små konsekvenser med avseende på externt industribuller.
- 11.10.4 Vad gäller beräkningarna för vägtrafikbuller har två olika fall studerats när det gäller trafikbuller, dels trafik år 2040 utan tillskott av trafik från den planerade verksamheten, dels trafik år 2040 med tillskott av trafik från den planerade verksamheten. Trafikbuller har beräknats på väg 1838 från tälten till anslutningar till E4 i både sydväst och nordost. Bullerpåverkan från E4 har tagits med i beräkningarna eftersom vägen ligger i direkt anslutning till väg 1838.

- 11.10.5 Beräkningarna visar att riktvärdet 55 dBA ekvivalent ljudnivå och maximal ljudnivå 70 dBA som anges i infrastrukturpropositionen överskrids vid flera av de beräknade bostäderna för båda beräkningsfallen, d.v.s. oavsett om trafiken till och från tåktområdet räknas med eller inte. Åtgärdsnivån på 65 dBA ekvivalent ljudnivå överskrids inte i någon av beräkningspunkterna, varken med eller utan trafik till och från verksamhetsområdet.
- 11.10.6 Beräkningsresultat i bullerutredningen visar att alstringen av trafik från tåkten endast bidrar till en marginell ökning av trafikbuller. Konsekvenserna till följd av vägtrafikbuller från verksamheten bedöms därmed bli små.
- 11.10.7 Två befintliga tåkter finns inom ett avstånd om cirka 5 kilometer från den planerade verksamheten. I bullerutredning och MKB:n görs bedömningen att den ansökta verksamheten inte ger upphov till märkbara kumulativa ljudnivåer tillsammans med de närliggande tåkterna.
- 11.10.8 Ungefär 1 kilometer söder om den planerade tåktverksamheten finns två livsmedelsindustrier, Gelita och Essentia. Med ett antagande om att de båda livsmedelsindustrierna alstrar ljudnivåer i enlighet med sina villkor vid närmaste bostad, har ljudnivåer med och utan den ansökta verksamheten beräknats. Beräkningarna visar att det vid full drift från den sökta verksamheten och de båda livsmedelsindustrierna uppstår kumulativa effekter i en beräkningspunkt både dagtid och kvällstid innebärande att riktvärdena 50 respektive 45 dBA överskrids marginellt (med 1 dBA) då den ansökta verksamhetens och livsmedelsindustriernas ljudnivåer läggs samman. Detta gäller endast för ett beräkningsfall dagtid (nr 3) samt ett beräkningsfall kvällstid (nr 4). Beräkningen av kumulativa ljudnivåer utgår från medvindsförhållanden vid alla bullerkällor i riktning mot beräkningspunkten. I detta fall innebär det en överskattning av ljudnivån, eftersom det aktuella huset ligger mellan bullerkällorna.
- 11.11 Trafikbelastning**
- 11.11.1 Transporterna till och från den ansökta verksamheten bedöms maximalt i medeltal bli 370 fordonsrörelser per arbetsdag. Den framtida trafikbelastningen (år 2040) på väg 1838 respektive väg E4, med och utan transporter till och från det planerade verksamhetsområdet, har beräknats i samband med bullerutredningen, se Bilaga B10.
- 11.11.2 Huvuddelen av transporterna till och från det planerade verksamhetsområdet kommer att ske från respektive mot sydväst. Detta innebär att det huvudsakligen blir trafikplats Mölletofta som kommer att användas som avfart från respektive påfart till väg E4. För att komma till och från trafikplats Mölletofta måste korsningen mellan väg 1838, Lisåkravägen och Ängavägen nyttjas. Utifrån den kapacitetutredning som har gjorts, se närmare beskrivning samt karta över korsningen i avsnitt 10.9 i Bilaga B (MKB), bedöms att den aktuella korsningen har tillräcklig kapacitet både för den planerade verksamheten samt Klippans nya exploateringsområden i Mölletofta.
- 11.11.3 Den ansökta verksamhetens transporter innebär en liten ökning av antalet fordonsrörelser på väg E4. Verksamheten bedöms inte stå i strid med riksintresset för kommunikationer avseende väg E4.

11.11.4 Den ansökta verksamheten bedöms medföra små konsekvenser med avseende på trafikbelastning. Redovisningen ovan avser kumulativa effekter av den ansökta verksamheten tillsammans med övrig trafik.

11.12 Vibrationer, luftstötvågor och stenkast

11.12.1 En utredning av den ansökta verksamhetens påverkan på omgivningen vid sprängningar har genomförts, se [Bilaga B11](#). Utredningen har omfattat platsbesök med inventering av fastigheter upp till cirka 1 000 meter från planerat brytområde och omfattar byggnader, anläggningar, installationer m.m. Inventeringen har även omfattat Rya kyrkoruin, Örkeljunga Ingeborrarup 1:4 (Ingeborrarups friluftsmuseum) samt eventuell påverkan på den närliggande livsmedelsindustrin Gelita, en telemast, en högspänningsledning, en pumpstation samt väg 1838 och väg E4.

11.12.2 Sprängning i täkter kan påverka omgivningen på tre olika sätt, genom markvibrationer, luftstötsvågor och stenkast. Sökanden har föreslagit villkor med begränsningsvärden för vibrationer respektive luftstötsvågor vid bostäder som motsvarar så kallade komfortvärden. Komfortvärden är lägre än gällande riktvärden för skada på byggnader m.m. och syftar till att begränsa störningar för människor i samband med sprängning i täkten, s.k. komfortvärden. Sökanden avser att vidta en rad olika skyddsåtgärder vid sprängning, se närmare avsnitt 10.10 i Bilaga B (MKB), med vilka de föreslagna begränsningsvärdena för vibrationer och luftstötsvågor kan innehållas vid alla bostäder.

11.12.3 Det är husen som är belägna närmast brytområdet som blir dimensionerande för den maximala samverkande laddningen. Skaderiktvärdena för vibrationer respektive luftstötsvågor kommer att underskridas med marginal vid såväl närliggande bostäder som vid Gelita. Detsamma gäller vibrationsnivå för Rya kyrkoruin och Ingeborrarups friluftsmuseum. Även riktvärde för markvibrationer vid högspänningsledningar kommer att innehållas med mycket god marginal vid den närliggande luftledningen.

11.12.4 Vibrationer varierar beroende på avstånd till salvan, den samverkande laddningen (d.v.s. mängden sprängmedel som detonerar vid samma tidpunkt) samt faktorer som geologi och kopplingsfaktorer i berget. Vid oförutsedda händelser, t.ex. vid lokala avvikelser i geologin, kan vibrationer överstiga vad som förutsetts vid sprängplaneringen. För luftstötsvågor gäller att dessa är starkt beroende av väderförhållanden.

11.12.5 På grund av de osäkerhetsfaktorer som föreligger finns behov av buffert när begränsningsvärden ska föreskrivas i villkor avseende vibrationer och luftstötsvågor. Då den ansökta verksamheten innebär en nyetablering av täkt föreligger även viss osäkerhet kring bergets beskaffenhet varför det även vid de inledande produktionssprängningarna finns behov av buffert. Sökanden har därför föreslagit villkor som innebär att vibrationer respektive luftstötsvågor inte får överstiga 6 mm/s samt 150 Pa (frifältvärde) vid de första tre på varandra följande produktionssprängningarna. Därefter ska vibrationer inte överstiga 4 mm/s och luftstötsvågor 120 Pa (frifältvärde) vid mer än en av de senaste tio produktionssprängningarna och då uppgå till högst 6 mm/s samt 150 Pa (frifältvärde). Det finns flera exempel i praxis på när villkor utformats på motsvarande vis. Är det inte möjligt att tillskapa buffert genom villkorskonstruktion måste Sökanden begränsa

salvorna genom mindre borrhål vilket innebär en ökad period av borrhning, ökat buller och ökade kostnader.

- 11.12.6 Vad gäller stenkast kommer salvan riktas bort från bostadshus vid sprängning närmare än 450 meter från närmaste bostadshus. Det är därför framförallt säkerhetsavstånd för kast bakåt som är av intresse. Genomförd utredning visar att längsta erforderliga säkerhetsavstånd för kast bakåt blir 240 meter, vilket är kortare än avståndet till det närmaste bostadshuset (300 meter).
- 11.12.7 Konsekvenserna av sprängningarna blir i huvudsak att sprängningarna kommer att höras och att vibrationer från sprängningarna kommer att kunna uppfattas i omgivningarna kring verksamhetsområdet, dock utan att risk för skador på byggnader föreligger. Den ansökta verksamheten bedöms medföra små negativa konsekvenser med avseende på vibrationer, luftstöt vågor och stenkast.
- 11.12.8 Mot bakgrund av att den ansökta verksamhetens vibrationer och luftstöt vågor vid närmaste bostäder kommer att begränsas av komfortvärden och att detta även gäller för övriga täkter i närområdet, bedöms inga kumulativa effekter kunna uppstå som är av sådan omfattning att det finns någon risk för skada på byggnader.

11.13 Risk och säkerhet

- 11.13.1 Sökanden har mångårig erfarenhet av täktverksamhet och de ingående momenten som sprängning. Verksamheten kan medföra risk för olyckor kopplat till sprängningar, transporter, brand, förorening av mark- och vatten i samband med spill och utsläpp av oljor och drivmedel, se närmare avsnitt 11 i Bilaga B (MKB).
- 11.13.2 Sökanden har egna framtagna rutiner och policyer för att säkerställa att sprängning kan genomföras med minsta möjliga risk. Varje sprängning föregås av en noggrann kontroll och utifrån en framtagna sprängplan.
- 11.13.3 Den planerade verksamheten omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor enligt den lägre kravnivån, se vidare avsnitt 12 nedan.
- 11.13.4 I MKB finns angivet ett flertal skyddsåtgärder för att minska risken för allvarlig kemikalieolycka, se beskrivning i avsnitt 11 i Bilaga B (MKB). Med föreslagna skyddsåtgärder bedöms risken för olyckor med allvarliga konsekvenser till följd av den planerade verksamheten vara låg.
- 11.13.5 Verksamheten är inte känslig för eventuella skyfall och/eller högt vattenstånd i närliggande vattendrag. Brytområdet medför att det finns en stor buffertkapacitet för att vid behov omhänderta nederbörd och eventuellt ökat inläckage av vatten. Därmed bedöms sannolikheten och risk för skada med avseende på översvämning och skyfall vara låg.

12. SEVESO-VERKSAMHETEN

- 12.1 Verksamheten inkluderar användning av sprängämne med en omfattning som gör den till en Sevesoverksamhet enligt den lägre kravnivån. Vid normalproduktion kommer sprängämnen hanteras cirka 15 gånger per år i verksamheten och vid ett maximalt uttag

cirka 20 gånger per år. Det är endast under korta tidsperioder som sprängämnen hantearas i verksamheten på ett sådant sätt som medför att bergtäkten utgör en Seveso-verksamhet.

- 12.2 De kemikalier som används transporteras till täkten i separata behållare inför varje sprängning. Inga sprängämnen förvaras inom verksamhetsområdet. Redovisning av farliga ämnen i täkten framgår av Bilaga A4. I Bilaga F bifogas anmälan, handlingsprogram och säkerhetsledningssystem för verksamheten.
- 12.3 I samrådet har inkommit synpunkter om att verksamheten skulle föranleda krav på detaljplan enligt 4 kap. 2 § plan- och bygglagen. Det kan i denna del konstateras att täktverksamheten i sig inte utgör någon bygglovspliktig åtgärd. Miljöprövningen av en täktverksamhet aktualiserar inte heller en bygglovsprövning. De Seveso-moment, på den lägre kravnivån, som här är aktuella utgörs av hantering av sprängämnen. Denna hantering är inte bygglovspliktig. Något krav på detaljplan föreligger således inte.

13. EFTERBEHANDLING

- 13.1 Successiv efterbehandling av täktverksamheten ska ske i den mån det är möjligt och utifrån de utgångspunkter som redovisas i Bilaga B (MKB) samt i efterbehandlings/avslutningsplan, Bilaga A1.4. Förutsättningarna kan dock komma att ändras och planen ska därför inte ses som en slutlig fast lösning för efterbehandling/avslutning.
- 13.2 När verksamheten upphör, upphör även länsställningen av brytområdet och verksamhetsområdet kommer att efterbehandlas. Bodar, maskiner och annan kringutrustning tas bort. Infartsvägen lämnas kvar för att kunna användas vid framtida skogsbruk. När länsställningen upphört börjar brytområdet fyllas med vatten tack vare inträngande grundvatten och nederbörd. Målbilden för verksamhetsområdet är ett varierande landskap med öppen vattenspegel, omväxlande branta och flackare slänter, öppna ytor och skogsmark. Generellt är syftet med efterbehandlingen att skapa förutsättningar för skogsbruk, friluftsliv och biologisk mångfald.
- 13.3 Landskapsmodulering och släntjusteringar utförs så att området kring brytområdet så långt som möjligt anpassas till omgivande miljöer. Eventuella planteringar anpassas efter de lokala förutsättningarna.
- 13.4 Deponins avslutning utifrån dagens planer innebär att deponiområdets yta slutligen kommer att anpassas med lutning för att underlätta ytavrinning och minska mängden lakvatten. Vid behov kan mullhaltiga massor påföras för att förbättra förutsättningar för vegetation, se närmare Bilaga A (TB).
- 13.5 Förslag till slutlig efterbehandlingsplan för täkt- och deponiverksamheten ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast två (2) år innan tillståndstidens utgång.

14. SAKÄGARE OCH SKADEERSÄTTNING

- 14.1 Enligt 9 kap. 2 § lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet ska en fastighetsägare anses berörd av vattenverksamheten

- (i) när ett yrkande framställs om skyldighet för fastighetens ägare att delta i verksamheten,
- (i) när fastigheten eller dess vatten tas i anspråk för verksamheten eller för en anläggning i samband med verksamheten, eller
- (ii) när verksamheten kan medföra skador på mark eller vatten som tillhör fastigheten, på byggnader eller anläggningar som finns på fastigheten eller på fastighetens användningsätt.

14.2 Sökanden bedömer att de som kan utgöra sakägare i detta mål är berörda fastigheter som har brunnar inom påverkansområdet. Enligt vad som gäller enligt 25 kap. 2 § miljöbalken är det endast sådana fastigheter som omfattas av de särskilda kostnadsregler som gäller för ansökningsmål om vattenverksamhet. För lista över samtliga fastigheter inom det praktiska påverkansområdet, se Bilaga C. När det gäller rättighetsinnehavare erinras om att det åligger fastighetsägare att uppge rättighetsinnehavare i fastigheterna (22 kap. 7 § miljöbalken).

15. VERKSAMHETENS TILLÅTLIGHET

15.1 Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

15.1.1 Bevisbörderegeln (2 kap. 1 § miljöbalken)

15.1.1.1 Verksamheten består av avbaning, loss hållning av berg, skutknackning, krossning, siktning, lastning, deponering och transporter. De mest påtagliga störningarna som verksamheten ger upphov till utgörs av buller, vibrationer, luftstöt vågor samt damning. Även transport till och från verksamhetsområdet skulle kunna innebära störningar.

15.1.1.2 Utredningar avseende de olika störningsmomenten har företagits inför ansökans upprättande. De sedvanliga begränsningsvärden som föreskrivs för deponi- och täktverksamhet bedöms innehållas.

15.1.1.3 Vatten som härrör från verksamheten kommer att ledas via sedimentationsdammar innan det når recipient. Vattenprover på utgående vatten kommer att tas och analyseras enligt upprättat kontrollprogram.

15.1.1.4 Sökanden anser att den sökta verksamheten, med tillhörande MKB, teknisk beskrivning och övriga utredningar, har visats kunna bedrivas utan att innebära en oacceptabel skada på människors hälsa och miljön. Sökanden bedömer att de säkerhetsåtgärder och försiktighetsmått som kommer att vidtas i tillräcklig omfattning minskar verksamhetens miljöpåverkan.

15.1.1.5 Sökanden är av uppfattning att det som redovisas i ansökan och den fortlöpande kontrollen kommer att kunna visa att hänsynsreglerna följs.

15.1.2 Kunskapskravet (2 kap. 2 § miljöbalken)

15.1.2.1 All personal som arbetar inom Sökandens täkt- och deponiverksamhet har den kunskap och de utbildningar som krävs för ändamålet. Sökanden bedriver alltid, och kommer

även fortsättningsvis bedriva, regelbunden fortbildning och kompetensutveckling för sin personal.

- 15.1.2.2 Sökanden har bedrivit täkt- och deponiverksamhet under lång tid och bedriver ett flertal andra liknande verksamheter. Sökanden har således lång erfarenhet och kunskap om verksamheten. Lärdom från andra anläggningar appliceras inom koncernen genom centrala system för riskbedömning, driftstörningshantering m.m.
- 15.1.2.3 Sökanden kommer att ha rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning för drift och kontroll hålls i gott skick och att dessa rutiner är dokumenterade. Sökanden kommer fortlöpande och systematiskt att undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från miljö- och hälsosynpunkt. Härutöver underrättas tillsynsmyndigheten fortlöpande om driftsstörningar eller liknande i verksamheten.
- 15.1.2.4 Sökanden uppfyller substitutionsprincipen genom att ha en förteckning över de kemikalier som används i verksamheten och som kan medföra risker ur miljö- och hälsosynpunkt. Säkerhetsdatablad tillsammans med rutiner för kemikaliehantering kommer att finnas tillgängliga i verksamheten.
- 15.1.2.5 Sökanden har och kommer fortlöpande skaffa sig kunskap om de lagar och regler som föreskrivs för verksamheten. Sökanden ser till att denna kunskap också når de befattningshavare som har behov av denna.
- 15.1.2.6 Vad som ovan anges utförs med hänsyn till krav i förordningen (1998:910) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

15.1.3 Försiktighetsmått och teknikval (2 kap. 3 § miljöbalken)

- 15.1.3.1 Verksamheten ska bedrivas på ett sätt som föranleder minsta möjliga störning för omgivningen. Detta gör Sökanden till exempel genom väl genomtänkt logistik och noga planerad och avvägd sprängteknik. Anpassningar i sprängmetoden kommer att göras vid sprängning där så krävs. Detta för att vid alla sprängtillfällen innehålla föreslagna begränsningsvärden avseende vibrationer och luftstöt vågor samt minimera risk för stenkast.
- 15.1.3.2 Verksamheten kan också innebära en påverkan på grund- och ytvattnet där målsättningen är att påverkan på de naturliga förhållandena ska vara så liten som möjligt. Vidare kommer verksamheten att bedrivas med moderna fordon och moderna maskiner för att minimera buller och utsläpp till luft. Sökanden avser vidta skyddsåtgärder för att minska risken med damning, såväl inom verksamhetsområdet som för omgivningen.
- 15.1.3.3 Sökanden kommer regelbundet att se över de maskiner som används i verksamheten och förnya dessa vid behov. Även produktionssättet kommer ses över regelbundet för att vid var tid säkerställa att Sökanden använder sig av bästa möjliga teknik. Nuvarande planerad produktionsprocess har framarbetats under lång tid och överensstämmer med bästa möjliga teknik. Sökanden är hela tiden öppen för Anpassningar i produktionen för att minimera störningarna till omgivningen, minimera energiförbrukningen och verka för en god hushållning.

15.1.3.4 Genom tydliga och inarbetade rutiner och instruktioner kopplade till beskrivna försiktighetsmått i kombination med välutbildad och erfaren personal kan risken för påverkan på såväl vatten som mark minimeras under verksamhetstiden. Genom de försiktighetsmått och skyddsåtgärder som redovisats i ansökan anser Sökanden därmed att det får anses klarlagt att erforderliga försiktighetsmått kommer att vidtas varför verksamheten även uppfyller de krav som följer av försiktighetsprincipen.

15.1.4 Produktval (2 kap. 4 § miljöbalken)

Vid val av produkter för verksamheten kommer miljövänliga alternativ att användas i den utsträckning det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Bedömningen görs när val av produkter sker. För de maskiner som det är möjligt för kommer miljöanpassade oljor att användas. Sökanden kommer att ajourföra lista över förvarade och använda kemikalier. Listan ger verksamheten stöd för att förebygga skador avseende kemikalier på människor och miljö. Listan ger även vägledning för byte av farligare kemikalier till mer miljövänliga alternativ.

15.1.5 Hushållnings- och kretsloppsreglerna (2 kap. 5 § miljöbalken)

- 15.1.5.1 Sökanden avser att i största möjliga mån hushålla med det materialet som finns och säkerställa att materialet används till rätt ändamål. Om inte den ansökta verksamheten beviljas kommer material behöva tas från annat håll.
- 15.1.5.2 Sökanden arbetar strukturerat med att allt material som används i verksamheten eller uppkommer till följd av den ska återanvändas eller återvinnas. Detta för att så långt som möjligt uppnå ett hållbart kretslopp.

15.1.6 Val av plats (2 kap. 6 § miljöbalken)

- 15.1.6.1 Sökanden har redogjort för val av lokalisering samt alternativa lokaliseringar i Bilaga B2. Sökanden har utrett såväl alternativ för lokalisering av samtliga ingående delverksamheter som alternativ för enbart inert deponi. Möjliga samlokaliseringalternativ har valts ut baserat på kriterierna god bergkvalitet, ytstorlek, närhet till större väg samt att platsen inte ska innebära en oacceptabel påverkan på närboende, skyddade områden eller riksintressen. Sökanden har även beaktat vad översiktsplanen säger om de olika alternativ som utretts. Behovet av materialet inom försörjningsområdet har också belysts i Bilaga D.
- 15.1.6.2 Sökanden har valt att ansöka om en samlokalisering av täkt och inertdeponi mot bakgrund av de många fördelar detta medför ur såväl ett ekonomiskt som miljömässigt perspektiv. Att placera inertdeponin för sig själv innebär att det behöver göras separata transporter för att deponera material respektive skaffa nytt material till ett bygg- eller anläggningsprojekt, vilket medför ökade transporter jämfört med om deponering och införskaffande av material kan göras på ett och samma ställe.
- 15.1.6.3 Lokaliseringsutredningen har visat att den valda platsen vid Rya är det bästa alternativet utifrån ett samlokaliseringperspektiv. Verksamheten är vällokaliserad i närheten av anslutningspunkter till väg E4. Vidare kommer verksamheten inte att komma i konflikt

med några riksintressen eller områdesskydd. Inget av alternativen för enbart inertdeponi bedöms lämpligare än att samlokalisera inertdeponin med täktverksamheten.

- 15.1.6.4 Sammantaget är det Sökandens bedömning att huvudalternativet för bergtäkt och deponi utgör den bästa lokaliseringen för den ansökta verksamheten. Mot bakgrund av vad som har angetts ovan anser Sökanden att det är visat att den valda platsen är lämplig och således förenlig med 2 kap. 6 § miljöbalken.

15.1.7 Skälighet (2 kap. 7 § miljöbalken)

Av redovisningen ovan framgår att verksamheten kommer att leva upp till kraven i 2 kap. miljöbalken och att den anpassats i skälig utsträckning för att ta vederbörlig hänsyn till människors hälsa och miljön.

15.2 Tillåtlighet enligt 3 och 4 kap. miljöbalken

- 15.2.1 I 3 kap. 1 § miljöbalken anges att:

”Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.”.

- 15.2.2 Utifrån ovan kan konstateras att platsen är lämplig och förenlig med hushållningsbestämmelserna. Några andra riksintressen föreligger inte som påtagligt påverkas av den ansökta verksamheten, vilken därmed måste anses tillätlig enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

15.3 Tillåtlighet enligt 5 kap. miljöbalken

- 15.3.1 Närmast belägna ytvattenförekomst är Pinnån, se ovan under avsnitt 11.311.4. Verksamheten bedöms varken påverka ekologisk eller kemisk status för ytvattenförekomsten. Verksamheten bedöms sammantaget inte stå i konflikt med gällande MKN för Pinnån.
- 15.3.2 Den ansökta verksamhetens effekter på grundvattenförekomsten Ingeborrarp är så obetydliga att det inte bedöms föreligga någon risk att verksamheten motverkar fortsatt god kvantitativ status. Inte heller bedöms den ansökta verksamheten i sin helhet ha några negativa effekter på grundvattenförekomstens kemiska status, se mer ovan under avsnitt 11.2.
- 15.3.3 Sammantaget bedömer Sökanden att den ansökta verksamheten ska anses tillätlig i förhållande till 5 kap. miljöbalken.

15.4 Tillåtlighet enligt 11 kap. miljöbalken

- 15.4.1 Sökanden avser bortleda allt vatten som läcker in i tåkten. Att tåkten är torr är en förutsättning för att kunna bedriva verksamheten. Den förändring av grundvattenförhållandena som kan bli följden av verksamheten bedöms inte medföra skador av betydelse och kommer att bevakas genom kontroll i enlighet med Sökandens kontrollprogram.

- 15.4.2 Risken för eventuella skador och påverkan på omgivningen till följd av verksamheten är som helhet mycket begränsad. Någon annan vattenverksamhet som försvåras genom den ansökta verksamheten finns inte heller, varför även tillåtlighet enligt 11 kap. 7 § miljöbalken föreligger.

16. FÖRSLAG TILL VILLKOR

Sökanden föreslår att det för tillståndet föreskrivs följande villkor.

Allmänt villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i målet.

Villkor rörande täktverksamhet

2. Gränserna för verksamhets- och brytområdet ska vara tydligt utmärkta i terrängen.
3. På avsnitt med olycksfallsrisk ska allmänheten på tydligt sätt uppmärksammas om riskerna med att beträda området.
4. Brytning får endast ske inom markerad gräns för brytområde och ej ske till en djupare nivå än +50 meter (RH 2000). Pumpgrupparna får vara belägna på ett djup om +48 meter (RH2000).
5. Borrning, sprängning och skutknackning får endast bedrivas helgfri måndag-fredag kl. 06.00-18.00. Annan verksamhet inklusive transporter får ske även på andra tider.
6. Markvibrationer till följd av sprängning, mätt enligt SS 460 48 66, får vid bostäder inte överstiga 6 mm/s vid de tre första på varandra följande produktionssprängningarna. Därefter ska vibrationer inte överstiga 4 mm/s vid mer än en av de senaste tio produktionssprängningarna och då uppgå till högst 6 mm/s. Mätpunkter och mätfrekvens ska framgå av kontrollprogrammet.
7. Luftstöt vågor till följd av sprängningar, mätt enligt SS 02 52 10, får vid bostäder inte överstiga 150 Pa (frifältsvärde) vid de tre första på varandra följande produktionssprängningarna. Därefter ska luftstöt vågor inte överstiga 120 Pa (frifältsvärde) vid mer än en av de senaste tio produktionssprängningarna och då uppgå till högst 150 Pa (frifältsvärde). Mätpunkter och mätfrekvens ska framgå av kontrollprogrammet.
8. Information om planerad produktionssprängning ska erbjudas boende inom ett avstånd om 1 000 meter från brytområdets gräns. I informationen ska bl.a. anges beräknad tid för sprängning.
9. Avledning av vatten från täktens brytområde till recipient ska ske via sedimenteringsdammar med oljeavskiljande funktion.

Utgående vatten från brytområdet får vid utlopp till recipient inte överskrida följande nivåer beräknade som årsmedelvärden:

Parameter	mg/l
Suspenderade ämnen	25
Oljeindex	1
Totalkväve	5

Villkor rörande återvinning och deponering

10. Högsta höjd på deponiytan efter avslutning får vara +111 meter (RH 2000).
11. En geologisk barriär som uppfyller kraven i förordning (2001:512) om deponering av avfall eller senare version av denna ska anläggas innan deponering sker i den aktuella deponidelen.
12. Allt inkommande avfall ska vägas och kontrolleras samt journalföras. Det ska finnas skriftliga rutiner för mottagningskontroll och klassificering av inkommande avfall. Avfall som misstänks avvika från vad lämnare deklarerat ska hanteras på separat hårdgjord yta och får inte deponeras innan det kontrollerats.
13. Avfallsverksamheten omfattar följande avfallsslag:

Avfallskod	Benämning
01 05 04	Borrslam och avfall från borrhining – D
10 13 14	Betongavfall och betongslam – Å, D
17 01 01	Betong – Å, D
17 01 02	Tegel – Å, D
17 01 07	Blandningar av betong, tegel klinker och keramik – Å, D
17 05 04	Jord och sten – Å, D
20 02 02	Jord och sten från parker och trädgårdar – Å, D
19 13 02	Jord och sten från avfallsanläggningar – Å, D
17 05 06	Muddermassor – D
17 05 08	Spårballast – Å, D
20 03 03	Gaturenhållning – Å, D

Avfallsslag i tabell ovan markeras med Å för återvinning och D för deponering för att indikera hur de hanteras på anläggningen.

Samtliga ovan avfallsslag får deponeras respektive användas för konstruktionsändamål i deponin under förutsättning att de uppfyller kriterier för inert avfall i NFS 2004:10 eller senare uppdatering av denna.

Utöver ovan angivna avfallsslag får bolaget efter tillsynsmyndighetens godkännande även ta emot och återvinna (inklusive återvinning för anläggningsändamål) samt deponera andra typer av avfall med motsvarande egenskaper.

14. Halterna i de jord- och schaktmassor som tas emot för återvinning får inte överstiga vid var tid gällande nivåer för känslig markanvändning (KM) enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark. Detta gäller inte massor för konstruktionsändamål i deponin.
15. Innehållet av PAH 16 i den asfalt som tas emot får inte överstiga 70 mg/kg TS (70 ppm).
16. Endast avvattnade muddermassor och borrhslam får mottas och deponeras. Halten tributyltenn (TBT) i muddermassor som deponeras får inte överstiga 0,15 mg/kg TS. Värdet avser medelhalten i en enhetsmängd om maximalt 2 000 ton.
17. Avledning av vatten från verksamhetsområdet för återvinning och deponering till recipient ska ske via sedimenteringsdammar med oljeavskiljande funktion.

Utgående vatten får inte överskrida följande nivåer beräknade som årsmedelvärden:

Parameter	mg/l
Suspenderade ämnen	25
Oljeindex	1
Totalfosfor	0,05
Bly	0,03
Koppar	0,05
Zink	0,2

Övergripande villkor

18. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:

50 dB(A)	Dagtid helgfri mån-fre	kl. 06.00-18.00
40 dB(A)	Nattetid	kl. 22.00-06.00
45 dB(A)	Övrig tid	

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer överstigande 55 dB(A) får inte utföras nattetid kl. 22.00-06.00.

Uppföljning av ljudnivån ska framgå av kontrollprogram där mätmetoder, mät-punkter, mätfrekvens och utvärderingsmetod ska anges. Kontroll ska ske antingen genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar vid berörda bostäder. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tider då verksamheten pågår.

19. Bolaget ska vidta åtgärder för att begränsa risken för omgivningsstörande damning från verksamhetsområdet. Om olägenheter i form av damning uppstår från verksamheten ska åtgärder vidtas.
20. Utsläpp till luft från asfaltverket ska begränsas så att stofthalten i utgående luft från asfaltverket inte överstiger 20 mg/m³ normal torr gas (Nm³). Om utsläpp av stoft till luft från verksamheten överstiger 20 mg /Nm³ ska en uppföljande mätning göras inom trettio dagar. Villkoret ska anses innehållit om utsläppet av stoft till luft vid den uppföljande mätningen inte överstiger 20 mg /Nm³. Mätmetod och mätfällan ska anges i kontrollprogram.
21. Drivmedel och övriga kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och hanteras så att risken för att spill och läckage förorenar omgivningen minimeras. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallning eller motsvarande sekundärt skydd (t.ex. dubbelmantlad ADR-klassad förvaringstank). En invallning ska rymma minst den största behållaren samt 10 % av övrig lagrad volym. Bitumen förvaras i cisterner utan invallning.
22. Hantering av olja och andra kemikalier samt tankning och uppställning av fordon och maskiner får endast ske på yta där spill och läckage kan samlas upp för att förhindra förorening av yt- eller grundvatten. Saneringsutrustning ska finnas lätt tillgänglig och i anslutning till plats för tankning.
23. Avledning av vatten från delar av verksamhetsområdet som inte regleras av villkor 9 och 17, till recipient ska ske via sedimenteringsdammar med oljeavskiljande funktion.

Utgående vatten får vid utlopp till recipient inte överskrida följande nivåer beräknade som årsmedelvärden:

Parameter	mg/l
Suspenderade ämnen	25
Oljeindex	1

24. Successiv efterbehandling ska ske i den mån det är möjligt. Förslag till slutlig efterbehandlingsplan för täkt- och deponiverksamheten ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast två (2) år innan tillståndstidens utgång. Avvecklingsarbetena ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och vara slutförda vid tillståndstidens utgång eller vid den senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

25. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. I kontrollprogrammet ska anges kontrollpunkter, mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.

Villkor vattenverksamhet

26. Den bortledda vattenvolymen från täktområdet ska mätas. Vattenvolymen ska journalföras.
27. Så länge bortledning av grundvatten sker från täktområdet ska bolaget minst en gång per kvartal mäta grundvattennivåer i berg i minst fyra observationspunkter inom redovisat påverkansområde.

Delegation

Sökanden föreslår att tillsynsmyndigheten bemyndigas att meddela villkor avseende godkännande av ytterligare avfallsslag (villkor 13).

17. ÅTAGANDEN

Sökanden åtar sig att:

- vidta de skyddsåtgärder för buller som föreslås i Bilaga B10 eller motsvarande lika effektiva åtgärder.
- anlägga en kompletterande vattensamling som ersättning för vattensamlingarna G1 och G2, som riskerar att torka ut. Den nya vattensamlingen avses preliminärt planeras nordväst om deponiområdet, d.v.s. relativt nära nuvarande vattensamling G1 och G2. Den nya vattensamlingen ska vara på plats senast fem år efter att det ansökta tillståndet tagits i anspråk.
- om Sökandens övervakning av grundvattennivåer indikerar att vattensamlingarna G6/G11 (som hänger ihop hydrologiskt) och/eller G9 riskerar att torka ut till följd av grundvattenavsänkning, ska kompletterande vattensamlingar snarast anläggas i närområdet kring de ursprungliga vattensamlingarna. Detta kommer att följas som en del av kontrollprogrammet. Under tiden som kompletterande vattensamlingar anläggs och fram till dess att de kan anses utgöra lämpliga livsmiljöer för större vattensalamander, avser Sökanden tillse att de ursprungliga vattensamlingarna kvarstår, vid behov med hjälp av vatten som pumpas från exempelvis Kungabäcken eller sedimentationsdammen för länshållningsvatten.
- inom de delar av F10 och F33 som ligger utanför brytområdet respektive deponiområdet avse att spara nuvarande vegetation i möjligaste mån. Även område F6 har potential att vara lämpligt för spillkråka i framtiden och vegetationen avses sparas i möjligaste mån även där. Om det finns behov av att avverka träd i F6, F10 och F33, ska detta göras utanför perioden 15 mars till 1 augusti.
- i möjligaste mån spara kantzoner med busksnår inom verksamhetsområdet (i syfte att främja häckningsmöjligheter för busk- och brynararter såsom gulspurv och

ärtsångare). Om sådana buskmiljöer behöver tas bort ska detta göras utanför perioden 1 april till den 1 augusti.

- betong som tas emot för återvinning och inte ska användas som konstruktionsmaterial i deponikroppen såvitt avser PCB, oljeämnen samt PAHer inte ska överstiga vid var tid gällande nivåer för känslig markanvändning (KM) enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark. För andra ämnen som förekommer naturligt i betongen (grundämnesmetaller) bedöms betong i allmänhet vara inert, inertkriterierna tillämpas för dessa ämnen.

18. KONTROLL

- 18.1 Ett förslag till utformning av kontrollprogram kommer att inges till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

19. EKONOMISK SÄKERHET

- 19.1 För att erhålla tillstånd till en täktverksamhet krävs enligt 9 kap. 6 e § miljöbalken att det ställs en ekonomisk säkerhet. Säkerheten ska tillförsäkra att det finns ekonomiska resurser för de återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda och den ska vara betryggande för sitt ändamål, 16 kap. 3 § miljöbalken.
- 19.2 Planerad efterbehandling av täktområdet syftar till att skapa en grundvattensjö i täktens brytområde. Beräkning av förslag på ekonomisk säkerhet har utgått ifrån "Ekonomiska säkerheter, Handläggarsöd, Miljösamverkan Sverige 2018" och "Ekonomiska säkerheter vid deponering, Envipro". Emellertid tar inte Miljösamverkan Sveriges vägledning hänsyn till bergtäkter vid vilka efterbehandling består av bildande av täktsjö. Sökanden har grundat sin beräkning på att framtida markanvändning utgörs av sjö i täktområdet där inga efterbehandlingsåtgärder behöver utföras.
- 19.3 MÖD har i dom den 3 juni 2021 i mål nr M 10574-19 uttalat att schabloniserade beräkningar inte ensamt kan ligga till grund för den ekonomiska säkerhetens storlek utan att en bedömning som huvudregel ska göras i det enskilda fallet. Efter att ha konstaterat att den ekonomiska säkerheten bör fastställas utifrån en bedömning i det enskilda fallet uttalade MÖD även att Miljösamverkan Sveriges modell inte ger en rättvisande bild av kostnaderna för efterbehandlingen när syftet är att bilda en täktsjö. Vidare är beräkningen baserad på att deponiområdets framtida markanvändning utgörs av skogsmark där det som krävs vid en avslutning är att tillse att terrängmodellering utförs så att vatten avrinner enligt avslutningsplan.
- 19.4 Sökanden har beräknat de kostnader som kan uppstå för att återställa platsen efter avslutad täkt- och deponi verksamhet till totalt 9 miljoner kronor, se [Bilaga G](#). Beräkningen grundar sig på en kostnad för efterbehandling av brytområdet som omfattar cirka 33 ha, en kostnad för avslutning av deponin som omfattar cirka 12 ha och en kostnad för uppstädning mm av resten av verksamhetsområdet som omfattar cirka 59 ha.

19.5 Sökanden menar att den utförda beräkningen ska ligga till grund för fastställandet av säkerheten och uppgå till 9 miljoner kronor. Säkerheten bedöms då vara väl betryggande för sitt ändamål.

20. ÖVRIGT

20.1 Till aktförvarare föreslås lämplig person hos Klippans respektive Örkeljungas kommuner.

20.2 Kostnaden för utförande av de arbeten som vattenverksamheten avser beräknas uppgå till 200 000 kronor. Grundavgifter bör därför bestämmas till 5 000 kronor enligt 3 kap. 4 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

20.3 Tilläggsavgiften enligt 3 kap. 5 § i ovan nämnd förordning ska utgå med 10 öre per kubikmeter vatten beräknat efter den årliga volym som det begärs tillstånd för. Det innebär i förevarande fall 57 398 kronor. Prövningsavgiften ska därmed fastställas till 62 396 kronor.

20.4 Fullmakt i original och kopia samt registreringsbevis översänds inom kort.

Malmö som ovan,

Tove Andersson
Advokat/Partner
T: +46 10 690 04 66
E: tove.andersson@setterwalls.se

Emelie Sandberg
Advokat
T: +46 10 690 04 29
E: emelie.sandberg@setterwalls.se

Klara Nylander
Jur. kand
T: +46 10 690 04 53
E: klara.nylander@setterwalls.se

Bilagor:

- A. Teknisk beskrivning med underbilagor
- B. Miljökonsekvensbeskrivning med underbilagor
- C. Berörda fastigheter
- D. PM behov
- E. Flyghinderanalys
- F. Seveso-anmälan
- G. Beräkning av ekonomisk säkerhet
- H. Fullmakt och registreringsbevis
- I. Nyttjanderättsavtal